

Aanpak omgevings- effect- rapportage

Notitie Reikwijdte en Detailniveau
voor een effectrapport bij de
omgevingsvisie Rotterdam

juni 2020

Gemeente Rotterdam

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Milieueffectrapportage voor een Rotterdamse omgevingsvisie	4
1.2 Een ROER als ondersteuning van het besluitvormingsproces	4
1.3 Proces omgevingsvisie	5
2. De eerste Rotterdamse omgevingsvisie	7
2.1 De omgevingsvisie als onderdeel van de omgevingswet	7
2.2 Aanleiding: trends, transities en perspectieven voor Rotterdam	9
2.3 Kaders en relevant beleid	10
2.4 Hoofdpijnen van de Rotterdamse omgevingsvisie	12
3. Een ROER voor de Rotterdamse omgevingsvisie	13
3.1 Contouren voor de aanpak	13
3.2 Plangebied en planhorizon	16
3.3 Reikwijdte van het ROER: het beoordelingskader	16
3.4 Detailniveau van het ROER	19
3.5 Uitgangspunten voor de inhoud van het ROER	22
4. Procedure en besluitvorming	26
5. Bronnen en relevante beleidskaders	28

1. Inleiding

In deze notitie wordt het waarom, het wat en het hoe beschreven van een effectrapportage voor de omgevingsvisie Rotterdam. Hoofdstuk 1 gaat in op de plicht voor een milieueffectrapportage en het proces van totstandkoming van een Rotterdamse omgevingsvisie. Hoofdstuk 2 beschrijft de aanleiding en de globale inhoud van de omgevingsvisie Rotterdam. In hoofdstuk 3 wordt de voorgestelde aanpak, de reikwijdte en het detailniveau van het effectonderzoek uiteengezet. Tenslotte wordt in hoofdstuk 4 de procedure beschreven, die zal worden doorlopen ten behoeve van inspraak en besluitvorming.

1.1 Milieueffectrapportage voor een Rotterdamse omgevingsvisie

Rotterdam werkt momenteel aan een Rotterdamse omgevingsvisie. Ter onderbouwing van de omgevingsvisie zal onderzoek worden gedaan naar de te verwachten effecten daarvan. In de omgevingsvisie worden straks kernbeslissingen en gebiedsuitwerkingen gemaakt. Deze zijn het resultaat van een ontwikkeltraject, dat begon met de Verkenning omgevingsvisie Rotterdam in 2018, gevolgd door het gespreksdocument 'De Veranderstad' in 2019 (zie hoofdstuk 5). In het effectonderzoek richten we ons op kernbeslissingen en gebiedsuitwerkingen. De resultaten van het effectonderzoek zullen worden beschreven in het Rotterdamse omgevingseffectrapport (het ROER), formeel een PlanMER ter onderbouwing van de omgevingsvisie. Deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau is een eerste, formele stap in de procedure voor onderbouwing en vaststelling van de Rotterdamse omgevingsvisie.

1.2 Een ROER als ondersteuning van het besluitvormingsproces

De omgevingsvisie Rotterdam legt een basis voor projecten in de fysieke leefomgeving, die mede vanuit deze visie zullen worden uitgevoerd. Ze vormt daarmee een kader voor toekomstige activiteiten, die belangrijke gevolgen met zich mee kunnen brengen voor het milieu en voor de omgeving. Rotterdam ziet zowel kansen als bedreigingen en heeft behoefte aan een goed onderbouwde visie.

Mede op grond van de Wet Milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage zal daarom voor de omgevingsvisie een planm.e.r.-procedure worden doorlopen. In het bijbehorend PlanMER of ROER worden de milieugevolgen van de voorgenomen activiteiten en reële varianten hiervoor systematisch, transparant en objectief in beeld gebracht. Ook worden daarin maatregelen beschreven om negatieve gevolgen op het milieu of voor de leefomgeving te voorkomen of te beperken.

Vanwege de verbrede scope van de omgevingswet, en om de integrale benadering zichtbaar te maken, wordt de term Rotterdamse omgevingseffectrapportage gebruikt. Daarbij gaat het niet alleen om milieueffecten, maar ook om sociale en economische effecten. Het doel is om, voorafgaand aan de besluitvorming, alle relevante informatie breed en integraal in beeld te brengen en zo ook het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de te maken keuzes.

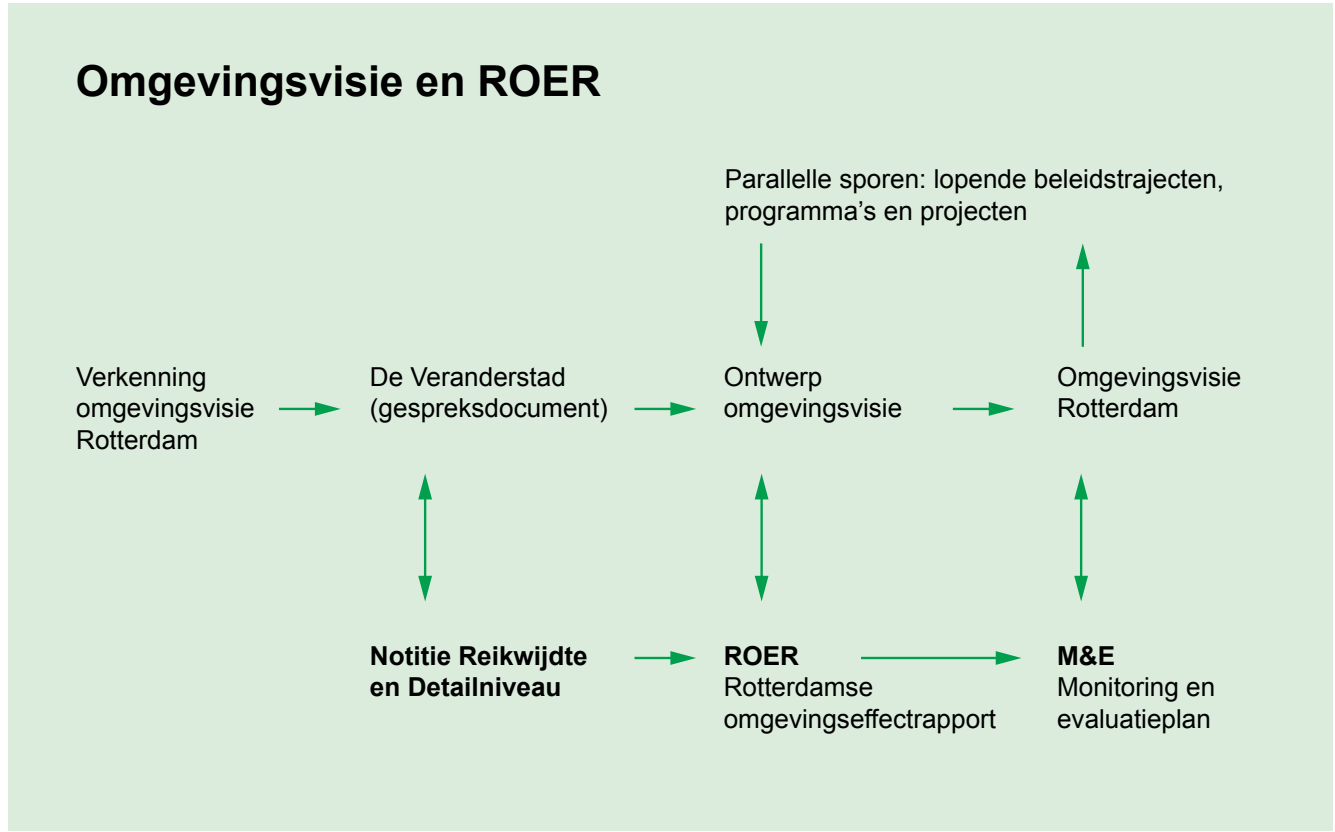
1.3 Proces omgevingsvisie

De omgevingsvisie beschrijft de koers voor de ruimtelijke ontwikkeling van het hele gemeentelijk grondgebied op middellange en lange termijn. De visie biedt houvast en geeft een inspirerend toekomstbeeld van stad en haven. Het is nadrukkelijk een uitnodiging naar alle burgers, ondernemers en stakeholders, uiteindelijk maken we de stad samen. In de 'Verkenning omgevingsvisie Rotterdam (2018)' zijn de trends en transities beschreven, die aanleiding waren voor het vroegtijdig starten met dit proces. De Verkenning resulteerde in vijf perspectieven voor de toekomst van Rotterdam (compact, productief, inclusief, gezond en circulair). Eind vorig jaar volgde

een uitwerking daarvan in 'De Veranderstad (2019)': een basis voor een gesprek over kernpunten voor een nieuwe, ruimtelijke strategie. Onderdeel van deze ruimtelijke strategie zijn gebiedsuitwerkingen.

De volgende stap is een ontwerp omgevingsvisie, met een ROER als onderbouwing. Indien significante effecten op Natura 2000 gebieden niet kunnen worden uitgesloten, zal voor de omgevingsvisie Rotterdam tevens een passende beoordeling worden uitgevoerd, aansluitend bij het strategische karakter van de visie.

Het uiteindelijke resultaat is een eerste omgevingsvisie voor Rotterdam, inclusief een Monitoring & Evaluatieplan gebaseerd op het ROER. Parallel aan dit hele proces lopen nog diverse, relevante ontwikkelsporen, zoals de MIRT Verkenning Oeververbindingen en de Regionale Energie Strategie, sporen die van invloed zijn op de omgevingsvisie en op het ROER, en visa versa. Resultaten daarvan zullen landen in (een partiele herziening van) de omgevingsvisie. In schema:

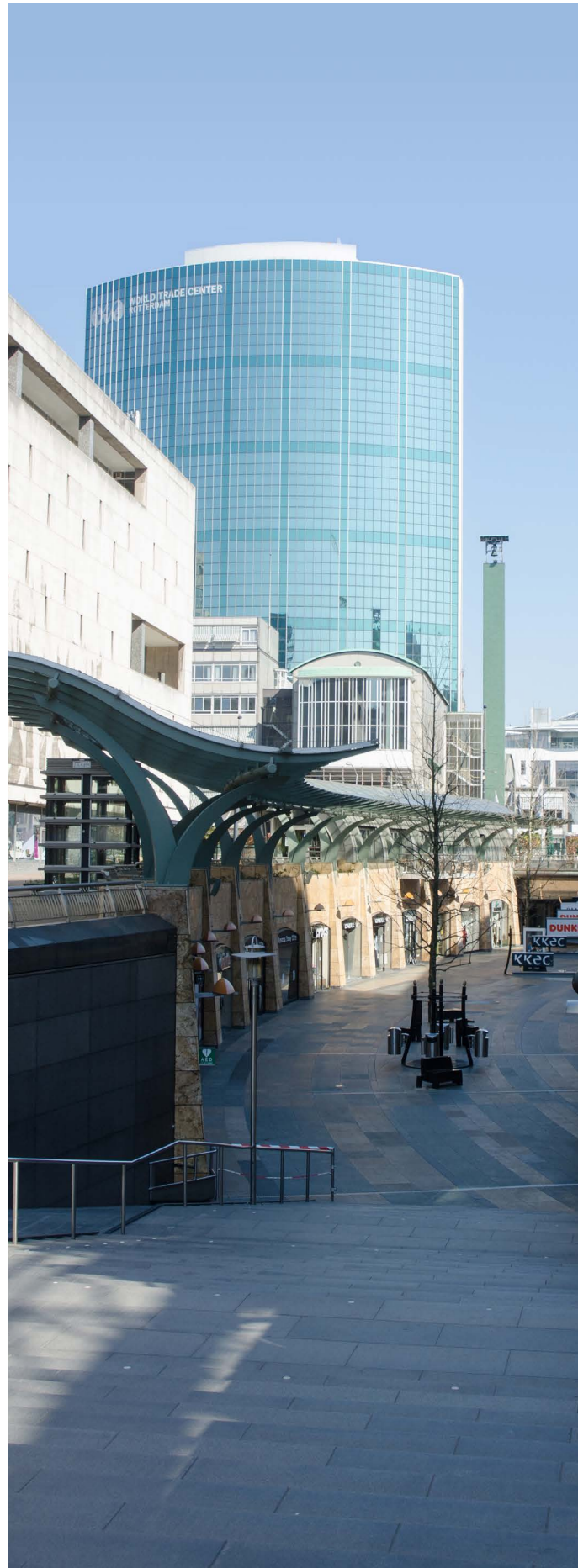

Rotterdam heeft de ambitie om in dialoog met de diverse partners, in zowel de stad als de haven, tot een omgevingsvisie Rotterdam te komen. Belanghebbenden zullen in staat worden gesteld om zich te laten horen. Dat kan op vele manieren, bijvoorbeeld via een bijeenkomst, een app of uiteindelijk een zienswijzeprocedure. Om dat in goede banen te leiden is een participatieplan opgesteld. Vanuit de omgevingsvisie worden een reeks zogenaamde verdiepingsgesprekken gevoerd, rondom thema's als "mobiliteit", "economie", "groen, water en recreatie", "maatschappelijke partners" en "verstedelijking". In deze verdiepingsgesprekken wordt met stakeholders ingegaan op het gespreksdocument De Veranderstad en de issues en vraagstukken die dit blootlegt.

In de periode daarna wordt, parallel aan de opstelling van het ROER, een serie 'omgevingstafels' georganiseerd, mede op basis van de verdiepingsgesprekken uit de eerste ronde. Bij deze tafels wordt samen verder gewerkt aan de omgevingsvisie. Het concept van 'De Veranderstad' wordt besproken en verrijkt, en eventueel in samenspraak aangepast. Er wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen een algemene dialoogtafel, die voornamelijk de samenhang van de visie bespreekt, en specifieke thema- en gebiedstafels die op onderdelen verder verdiepen. Ook inwoners en ondernemers in de stad wordt gevraagd om mee te denken. Eerder deden we dit al met het 'Verhaal van de Stad (2017)', waarvan de input is verwerkt in de 'Verkenning omgevingsvisie'. Voor deze brede stadsdialogen wordt aangesloten bij de uitgangspunten van het uitvoeringsprogramma Betrokken Stad.

Het resultaat van het participatietraject wordt gedocumenteerd en vormt onderdeel van de besluitvorming. Het participatietraject zal worden afgestemd op het proces van de ROER. De planning van beide trajecten is gericht op het verwerken van de resultaten in een omgevingsvisie Rotterdam, die we in 2021 ter besluitvorming aanbieden aan de gemeenteraad. In verband met de huidige Corona crisis wordt onderzocht welke onderdelen van de participatie ook op een andere dan alleen fysieke wijze kunnen worden georganiseerd (digitaal).

Na het vrijgeven van het ontwerp van de omgevingsvisie Rotterdam en het ROER door B&W start een nieuwe periode van zienswijzen. Na verwerking van de zienswijzen volgt de vaststelling door de gemeenteraad. Dat is het formele gedeelte van het participatietraject, conform art. 7.11 van de Wet Milieubeheer. Zie hoofdstuk 4.

2. De eerste Rotterdamse omgevingsvisie

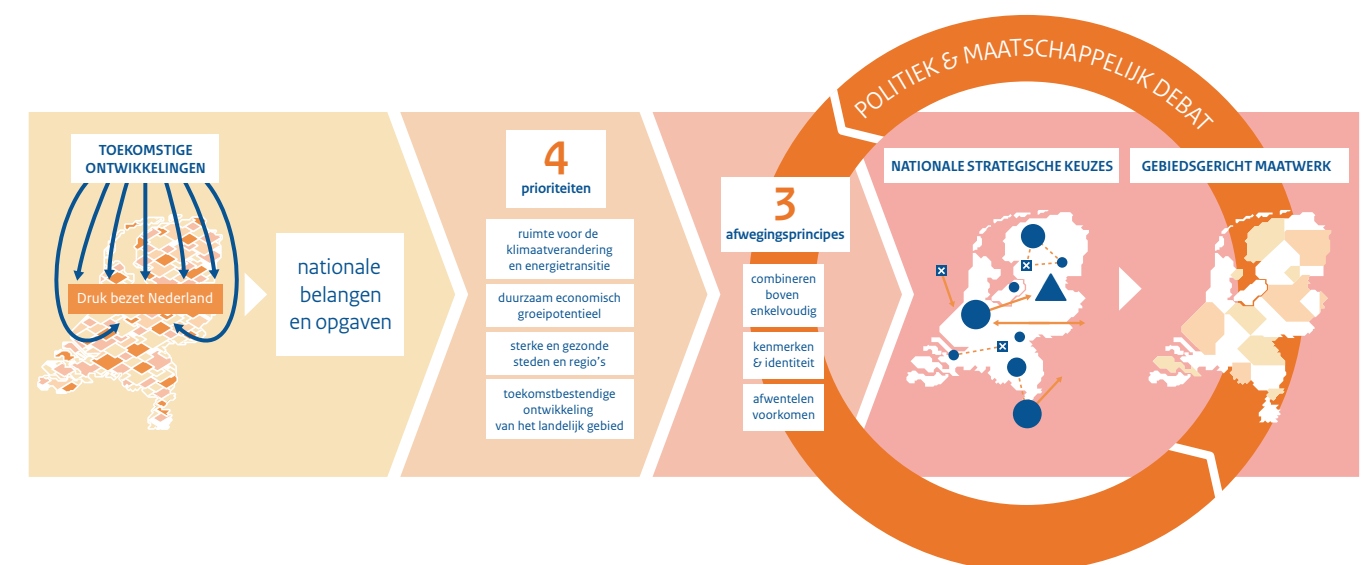
2.1 De omgevingsvisie als onderdeel van de omgevingswet

In 2022 staat de invoering van de omgevingswet op de agenda van alle overheden van Nederland, van gemeenten tot het Rijk. De omgevingswet verplicht overheden voor hun grondgebied een omgevingsvisie op te stellen. Zowel het Rijk, de provincie Zuid-Holland en andere gemeenten zijn ons al voorgegaan met een omgevingsvisie.

De Gemeente Rotterdam is tegelijkertijd met het opstellen van de omgevingsvisie een traject gestart voor invoering van de omgevingswet. In dat traject besteden we aandacht aan de nieuwe instrumenten die de omgevingswet biedt: naast de omgevingsvisie zijn dat het omgevingsplan en omgevingsprogramma's. Na het vaststellen van een omgevingsvisie zullen ruim 200 bestemmingsplannen worden vervangen door één omgevingsplan en kunnen er programma's worden opgesteld om bepaalde doelen te realiseren. Deze programma's kunnen gericht zijn op specifieke thema's of gebieden.

Het Rijk werkt aan een nationale omgevingsvisie. De Nationale omgevingsvisie (NOVI) is een visie voor de lange termijn met strategische beleidskeuzes voor de gehele fysieke leefomgeving. De NOVI schetst een toekomstbeeld van hoe Nederland er in 2050 uit ziet en welke ambities het Rijk daarbij heeft. De NOVI legt niet precies vast hoe het Rijk deze ambities wil bereiken. De verdere uitwerking van beleid en maatregelen om de ambities te realiseren, volgt in programma's die na de visie worden vastgesteld. Dit biedt in opeenvolgende bestuursperiodes ook de ruimte om dat met eigen accenten in te vullen. Zo kan geanticipeerd worden op veranderende omstandigheden en bewegingen in Nederland. Inhoudelijk beschrijft de NOVI vier beleidsprioriteiten:

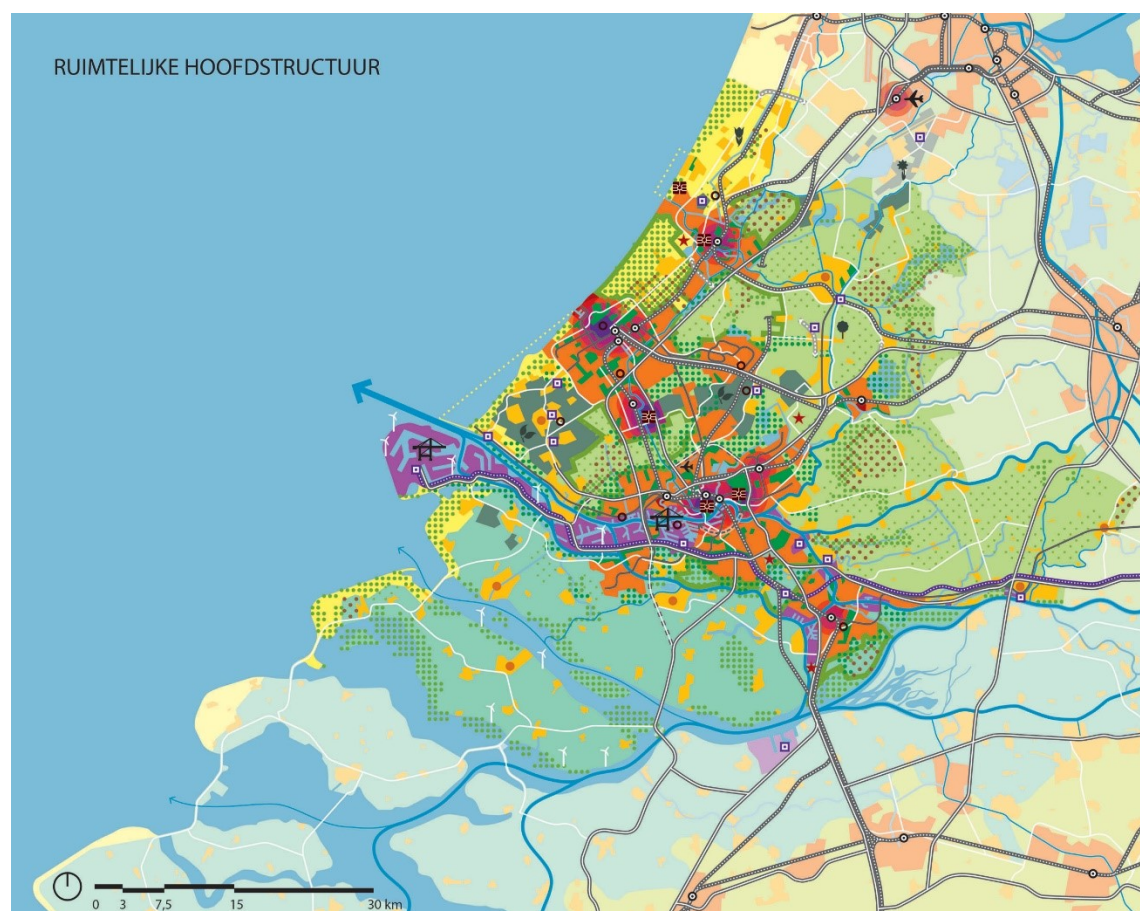
1. Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
2. Een duurzaam economisch groeipotentieel voor Nederland;
3. Sterke en gezonde steden en regio's;
4. Een toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Figuur: Afwegen met de NOVI

Met het omgevingsbeleid van Zuid-Holland streeft ook de provincie naar een optimale wisselwerking tussen gewenste ruimtelijke ontwikkelingen en een goede leefomgevingskwaliteit. De provincie geeft in haar omgevingsvisie richting door het maken van samenhangende beleidskeuzes, die volgen uit de provinciale opgaven:

- Beschermen, versterken en beleefbaar maken van de kwaliteit van het landschap, cultuurhistorische waarden en natuurlijke karakteristieken van de leefomgeving;
- Behouden en versterken van natuurwaarden en het ontwikkelen van voldoende, aantrekkelijk en beleefbaar groen en water, waar mensen met plezier recreëren;
- Versterken van een vitale, innovatieve en toekomstbestendige regionale economie;
- Bevorderen van een betrouwbare, duurzame en efficiënte energievoorziening met een minimale uitstoot van broeikasgassen;
- Zorgen voor een gezonde en veilige leefomgeving en het beperken van hinder;
- Bevorderen van een leefomgeving die de gevolgen van klimaatverandering en weersextremen kan opvangen;
- Duurzaam voorzien in de behoefte aan zoetwater en waarborgen van de beschikbaarheid van voldoende drinkwater;
- Zorgen voor een duurzaam, veilig en efficiënt gebruik van bodem en ondergrond;
- Bevorderen van de beschikbaarheid van voldoende passende woningen in een aantrekkelijke leefomgeving, aansluitend op de behoeften van verschillende doelgroepen;
- Bevorderen van een goede en veilige bereikbaarheid, met een mobiliteitsnetwerk dat keuzevrijheid biedt en aansluit op de behoeften van reizigers en vervoerders;
- Zorgen voor een zorgvuldig ruimtegebruik en een compact, samenhangend en kwalitatief hoogwaardig bebouwd gebied;
- Ondersteunen van cultuurparticipatie en bibliotheken.

Met de nieuwe omgevingsvisie voor Rotterdam sluiten we aan bij de landelijke en provinciale visie door in te zetten op ruimte voor goede groei en transitie.

2.2 Aanleiding: trends, transitie en perspectieven voor Rotterdam

Rotterdam heeft, na het grotendeels realiseren van de zogenaamde VIP-projecten uit de Stadsvisie van 2007, behoefte aan een nieuwe visie op de fysieke leefomgeving van Rotterdam. Het gaat daarbij nadrukkelijk om de wisselwerking van het fysieke met het sociale en economische domein. Er wordt voorgebouwd op bestaand ruimtelijk beleid, ingespeeld op ontwikkelingen die op de stad afkomen en rekening gehouden met de zorgen en wensen van Rotterdammers. Ook wordt er aandacht besteed aan de regionale en internationale positie die Rotterdam inneemt.

Er wordt met een integrale bril gekeken naar bestaand sectoraal beleid, om daarmee kansen en kwesties tussen de verschillende beleidsvelden beter inzichtelijk te maken. De ontwikkeling van Rotterdam vindt immers plaats in de context van een groot aantal trends en transitie, die allemaal belangrijk zijn voor de ruimtelijk-economische en sociale ontwikkeling van de stad. Trends als de vergrijzing en de trek naar de stad zijn redelijk te voorspellen; transitie

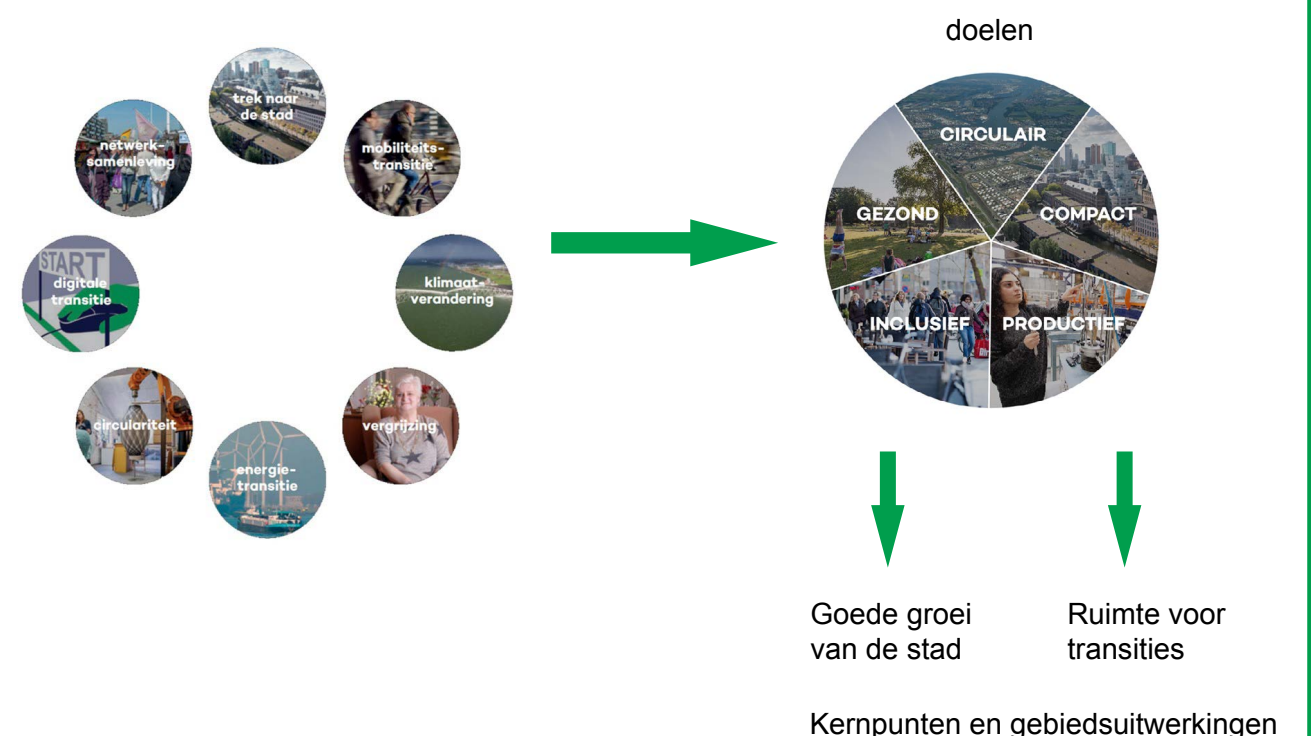
zoals de digitalisering laten zich veel moeilijker voorspellen. De volgende trends en transitie zijn agenderend voor de omgevingsvisie:

- Netwerksamenleving
- Digitale transitie
- Circulariteit
- Trek naar de stad
- Mobiliteitstransitie
- Klimaatverandering
- Energietransitie

Een veerkrachtige havenstad past zich continue aan op ontwikkelingen en kan na een incident, crisis of tegenslag snel herstellen én sterker weer verder. Zo zullen veranderingen als gevolg van de huidige Corona crisis ook met een omgevingsvisie worden beantwoord.

Uit al de trends en transitie ontstaat nog geen eenduidige richting voor de toekomst van de stad. Om in deze veelheid aan opgaven toch tot een koers te komen heeft Rotterdam vijf perspectieven benoemd die gezamenlijk richting geven aan de toekomst van de havenstad.

Trends, transitie, perspectieven en opgaven

De vijf perspectieven zijn niet bedoeld als keuzemodel: ze zijn allemaal even belangrijk. Samen bieden ze vooral inspiratie voor een integrale blik op en werkwijze naar de toekomst:

1. Rotterdam ontwikkelt zich als een compacte, aantrekkelijke stad aan de rivier;
2. Rotterdam is een inclusieve stad, waar niemand in de meerderheid is, het is één stad op twee oevers;
3. Rotterdam ontwikkelt zich als een productieve stad, haven en regio, die samen ruimte bieden aan de nieuwe economie;
4. Rotterdam maakt een gezond leven mogelijk voor alle inwoners in de stad;
5. Rotterdam ontwikkelt zich als een stad, haven en regio die vooroploopt in de transitie naar een circulaire stad.

Deze vijf perspectieven komen ook terug als leidraad in het beoordelingskader voor het ROER (zie hoofdstuk 3.3).

VIP-KAART

Op basis van effectmeting zijn dertien gebiedsontwikkelingen aange-
wezen die het belangrijkste zijn voor de realisatie van de doelen 'sterke
economie' en 'aantrekkelijke woonstad', de VIP-gebieden:

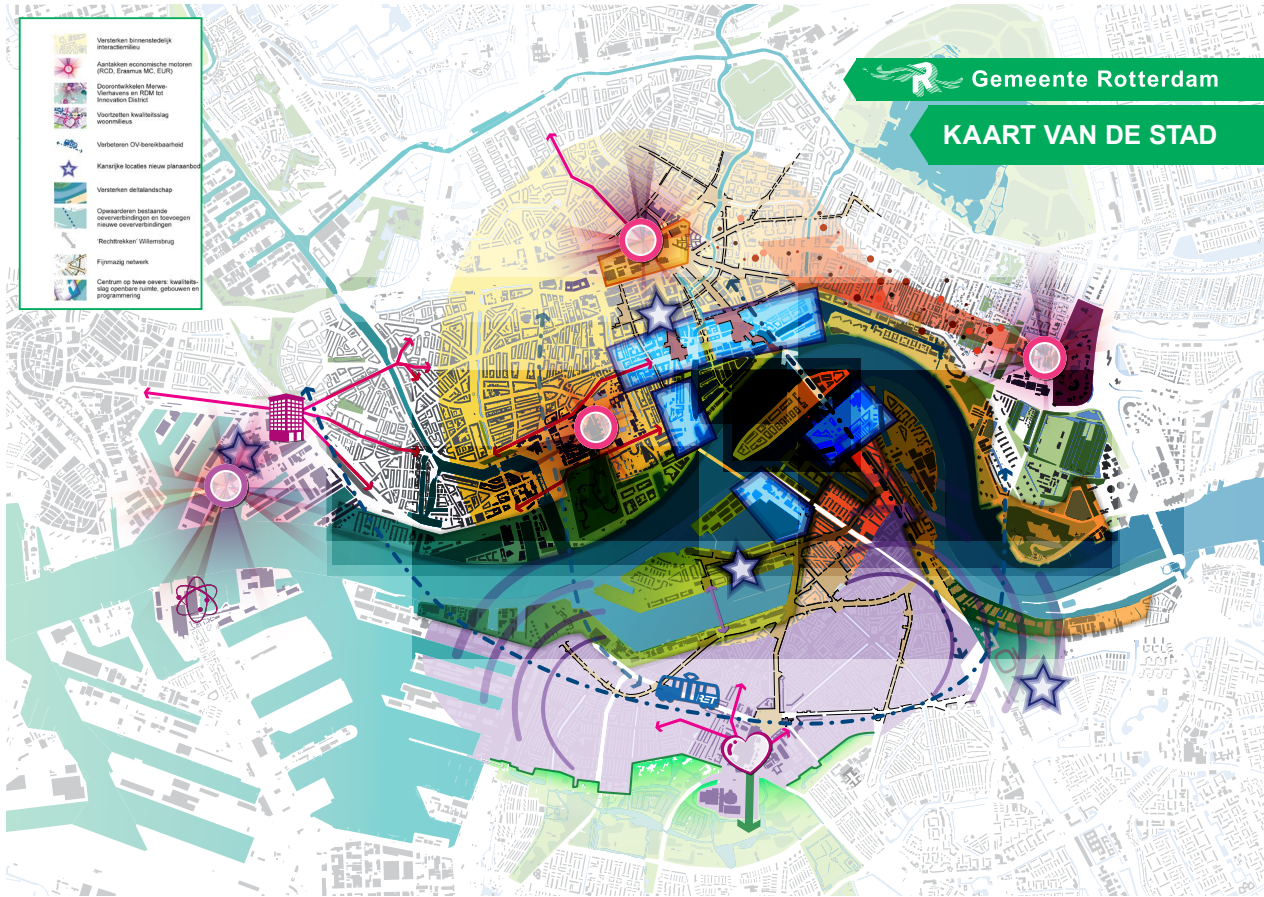
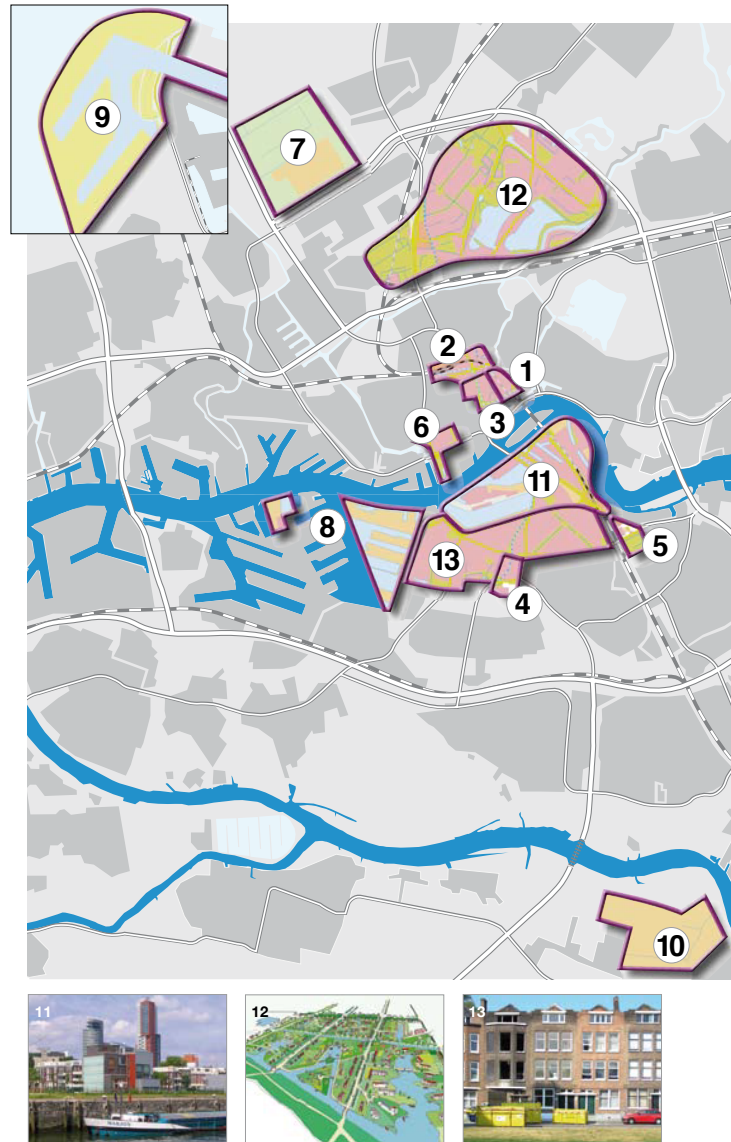
1. Laurenskwartier
2. Stationskwartier
3. Lijnbaankwartier / Coolsingel
4. Ahoy / Zuidplein / VaanwegPleinweg
5. Stadionpark / nieuwe Kuip
6. Erasmus MC – Hoboken
7. Science en Businesspark Schieveen /
Wegen Noordrand
8. Stadshavens:
RDM, Waalhaven-Oost, Rijn- en Maashaven
9. Maasvlakte 2
10. Hoeksche Waard
11. Woonmilieu Kop van Zuid:
Rijn- en Maashaven, Parkstad,
Afrikaanderwijk
12. Woonmilieu Groot Hillegersberg:
Park Zestienhoven en Schiebroek Zuid
13. Oud Zuid: Aanpak bestaande
woningvoorraad

2.3 Kaders en relevant beleid

Sinds de vaststelling van de laatste Stadsvisie in 2007, wordt door vele partijen intensief gewerkt aan het aantrekkelijker maken van Rotterdam als woonstad en aan het versterken van de economie. In de Stadsvisie waren voor de realisatie van deze beide doelen dertien gebiedsontwikkelingen aangewezen - de zogenaamde VIP-gebieden. Dertien jaar later constateren we dat daarvan veel is gerealiseerd. Zie onderstaande figuur.

Sindsdien zijn regelmatig nieuwe, ruimtelijke ontwikkel-
kansen verkend voor de langere termijn. Met als doel de
positieve beweging, die was ingezet met de Stadsvisie,
naar de toekomst toe vast te houden. Een open uitnodiging
aan iedereen om mee te blijven denken over toekomstige
ontwikkelmogelijkheden. Speerpunten zijn next economy

Kaart van de Stad, 2015

en groei van de stad (verdichten), stad in de Delta (be-
nutten rivieroever) en de binnenstad met de stadswijken
daar omheen (uitbreiden City Lounge). Deze verkenningen
bleken een belangrijke stap naar een nieuwe Woonvisie
Rotterdam (2016), gericht op een minder eenzijdig samen-
gestelde woningvoorraad, vooral op Zuid. En naar een
nieuw Stedelijk Verkeersplan Rotterdam (2017), waarin
mobiliteit geen doel op zich meer is, maar een randvoor-
waarde voor een economisch sterke, gezonde en aantrek-
kelijke stad op twee oevers. Uitmondend in een programma
Rivieroever (2019), waarin wordt ingezet op de kwaliteiten
van de Nieuwe Maas/Nieuwe Waterweg, de Rotte en de
Schie om Rotterdam levendiger, aantrekkelijker, natuurlijker
en karakteristieker te maken.

De wereld om ons heen verandert en dat beïnvloedt ook
het Rotterdamse haven- en industrie-complex. Het complex
is strategisch en economisch van belang voor de regionale,
nationale en Noordwest-Europese economie, nu en in de
toekomst. Wereldwijde ontwikkelingen, zoals de energie- en
grondstoffentransitie en digitalisering, vereisen substantiële
aanpassingen van het Rotterdamse haven- en industrie-

complex. Door de schaal en concentratie van deze functies
speelt Rotterdam een hoofdrol voor de vernieuwing van de
economie. Het succes van de transitie is allerm minst zeker
en vraagt om forse inspanningen van alle stakeholders.
Om deze reden is eind 2019 de herijkte Havenvisie 2030
vastgesteld waarin de nieuwe ambities en doelen voor
de verdere ontwikkeling van het Rotterdamse haven- en
industriegebied zijn beschreven. De verschillende ontwik-
kelingen zijn ingrijpend, veelomvattend en gaan snel. Ze
kunnen, zeker in combinatie, zorgen voor trendbreuken.
Dat maakt dat aanpassingsvermogen, voldoende ruimte,
flexibiliteit en een scherpe strategie gericht op innovatief
vermogen, verbreding van het portfolio en versterking van
het vestigingsklimaat, belangrijk zijn bij het verder ont-
wikkelen en vernieuwen van het Rotterdamse haven- en
industrie-complex. De uitdagingen voor het Rotterdamse
haven- en industriegebied zijn samen te vatten onder de
volgende drie hoofdpunten: (1) economische transitie:
digitalisering, energie- en grondstoffentransitie en veran-
derende handelsstromen, (2) sociale transitie: verandering
van beroepen en vaardigheden, en (3) attractieve regio:
compact, concurrerend, gezond en groen.

2.4 Hoofdpijnen van de Rotterdamse omgevingsvisie

De omgevingsvisie wordt een integraal document dat de visie van Rotterdam op de fysieke leefomgeving beschrijft en zich richt op het volledige grondgebied van de gemeente. De omgevingsvisie sluit aan bij de onlangs geactualiseerde Havenvisie 2030. Daarin gaat het om het creëren van economische en maatschappelijke waarde en het realiseren van duurzame groei. Belangrijk daarbij is dat het grondgebied van gemeente Rotterdam bestaat uit soms sterk van elkaar verschillende gebieden. Die gebieden onderscheiden zich ten opzichte van elkaar door ontstaanswijze, soort bebouwing en activiteiten, het grondgebruik en de uitstraling. In de omgevingsvisie wordt bestaand, sectoraal beleid geïntegreerd in beleid voor de hele fysieke leefomgeving.

De keuzes die worden gemaakt om richting een compacte, gezonde, inclusieve, circulaire en productieve stad te gaan, zijn in het gespreksdocument De Veranderstad vertaald in 12 zogenaamde kernpunten. In een aantal kaarten zijn ruimteclaims over elkaar heen geprojecteerd. Deze kernpunten en kaarten vormen de basis voor verdiepende gesprekken met stakeholders in de stad, gesprekken over kansen en risico's, over elkaar versterkende en conflicterende ruimteclaims. De 12 kernpunten zijn:

1. Verdichten binnen de bestaande stad, waarmee we de stad versterken;
2. Maatschappelijke voorzieningen mee laten groeien met de stad en intensiever benutten;
3. Doorontwikkeling van hoogwaardig openbaar vervoer als drager voor verstedelijking op stedelijke en regionale schaal;
4. Versterken van de binnenstad tot hoogwaardig interactiemilieu betekent meer fiets, voet en OV-gebruik en minder auto;
5. Versterken van de groenblauwe structuur van de stad;
6. Inzetten op een balans tussen rust en reuring;
7. Ontwikkelen van sturingsprincipes voor diversiteit en betaalbaarheid;
8. Ruimte geven aan bedrijvigheid die de nieuwe economie vormgeeft;
9. Concentreren en intensiveren van bedrijven met een hoge milieucategorie in bepaalde gebieden, om de economische transitie een plek te geven;
10. Stads- en wijkhubs als uitgangspunt voor de logistiek van goederen en grondstoffen in het stedelijke gebied;

11. Inzetten op het beperken van de energievraag, het hergebruiken van reststromen en duurzaam opwekken van stroom;
12. Ontharden en verkoelen van de openbare ruimte in met name de oude stadswijken.

Veel opgaven en kernpunten komen samen in een beperkt aantal gebieden. Met name in de Binnenstad, inclusief de zuidoever (Binnenstad+), op Rotterdam Zuid en in de Oostflank (van A-Z: Alexander tot Zuidplein). Zie de kaart Strategische verkenning verstedelijking in paragraaf 3.1. Voor deze gebieden maken we gebiedsuitwerkingen, waarin we de lange termijn opgaven per gebied benoemen. Hierin komen stedelijk-regionale opgaven uit de omgevingsvisie en lokale, bottom-up opgaven vanuit deelgebieden bij elkaar.

Voor een meer uitgebreide beschrijving van kernpunten zie De Veranderstad (2019)

3. Een ROER voor de Rotterdamse omgevingsvisie

3.1 Contouren voor de aanpak

Rotterdam zet in op een PlanMER nieuwe stijl, oftewel het Rotterdamse omgevingseffectrapport (ROER). Dat wil zeggen dat in het ROER de effecten van (het ontwerp) omgevingsvisie Rotterdam integraal inzichtelijk worden gemaakt en afgewogen. De effecten betreffen zowel milieueffecten (conform een gangbare PlanMER) als sociale en economische effecten. Het gaat daarbij vooral om effecten, die de fysieke leefomgeving beïnvloeden of die door deze fysieke leefomgeving worden beïnvloed, Het ROER vormt tevens de basis voor een nog op te stellen Monitoring & Evaluatieplan, waarmee de uitvoering van de omgevingsvisie wordt getoetst op daadwerkelijk optreden van de effecten.

Doel van de aanpak

Het ROER geeft inzicht in effecten van kernbeslissingen, die in de (ontwerp) omgevingsvisie Rotterdam worden benoemd. Het geeft daarbij ook inzicht in het doelbereik van die beslissingen: wat zijn de te verwachten effecten en in welke mate is er sprake van een gebalanceerde ontwikkeling op de vijf perspectieven? De beschrijving van effecten en doelbereik vindt plaats op het stedelijk-regionaal schaalniveau, inclusief de gebiedsuitwerkingen, die onderdeel vormen van de Rotterdamse omgevingsvisie.

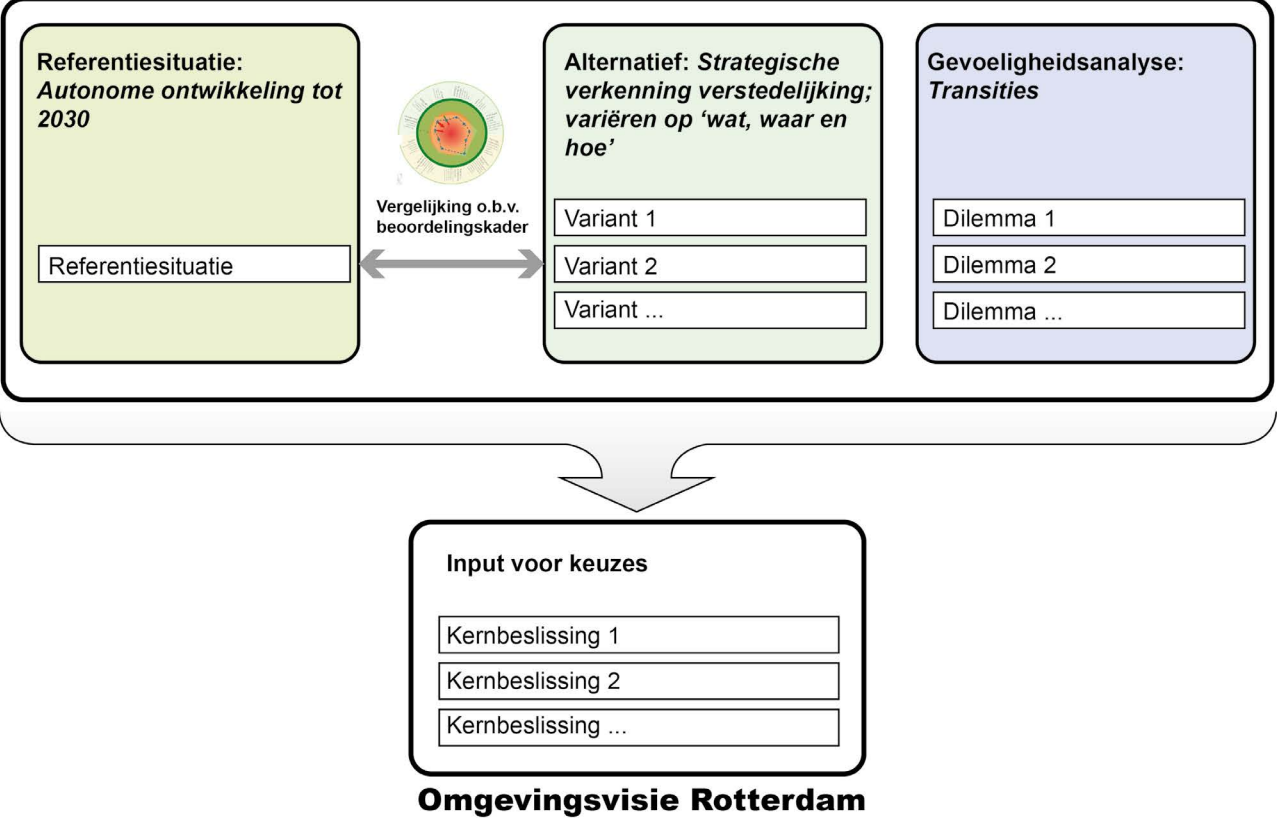
Mede op basis van het ROER kunnen kernbeslissingen voor de omgevingsvisie worden aangescherpt en verrijkt. Het ROER geeft tevens zicht op aanvullende, noodzakelijke of wenselijke maatregelen en op instrumenten, die nodig zijn om een en ander te borgen in het vervoltraject (bijvoorbeeld via een Monitoring & Evaluatieplan). In de toekomst zal ook een eventueel nieuw doel, perspectief of kernbeslissing, zo nodig middels een aanvulling op het ROER, een plek krijgen in het effectbeeld en in de Monitoring & Evaluatie. Zo blijft ook het ROER een veerkrachtig instrument. Alleen als de omgevingsvisie wezenlijk van scope gaat veranderen zal weer een nieuw ROER en M&E plan worden opgesteld.

Uitgangspunten en onzekerheden

In het gespreksdocument De Veranderstad (2019) zijn sommige kernpunten al redelijk concreet geformuleerd of uitgewerkt, zoals de zoekruimte voor de woningbouw-opgave en groei van arbeidsplaatsen. Andere kernpunten bevatten meer beleidsmatige en nog wat abstracte uitspraken, zoals de inzet op energietransitie: punten die nog om een nadere invulling vragen. In de omgevingsvisie zal dit deels ook het geval blijven. De koers die daarin wordt beschreven zal niet op alle onderdelen en in gelijke mate van concreetheid zijn uitgewerkt. Daarom zal een Monitoring & Evaluatieplan een essentieel instrument zijn om regelmatig een vinger aan de pols te houden: in hoeverre dragen nadere keuzes en gebiedsuitwerkingen bij aan de perspectieven voor Rotterdam en in hoeverre is bijsturing nodig met maatregelen?

Rotterdamse Omgevingseffectrapportage

Referentiesituatie

In het ROER wordt de situatie van de (ontwerp) omgevingsvisie vergeleken met de referentiesituatie. Zie bijgaand schema. De referentiesituatie wordt bepaald door de toestand van het milieu en de leefomgeving in de bestaande situatie, plus de gevolgen van de zogenaamde autonome ontwikkeling (zonder een omgevingsvisie met bijbehorende verstedelijkingsstrategie). Reeds vastgestelde beleidsdocumenten, ruimtelijke plannen en vergunningen zijn onderdeel van de referentiesituatie, voor zover de uitvoering daarvan al heeft plaatsgevonden of met enige zekerheid zal plaatsvinden. Voor een meer uitgebreide beschrijving van de referentiesituatie: zie hoofdstuk 3.5. Voor een overzicht van relevante en reeds vastgestelde beleidskaders: zie hoofdstuk 5.

Verstedelijkingsstrategie en goede groei

De basisinput voor het alternatief dat in het ROER onderzocht wordt, is de Strategische verkenning verstedelijking (2019). Met deze verstedelijkingsstrategie wordt ingezet op het verdichten van gebieden zoals het stadscentrum en het stedelijk gebied rondom de Rijnhaven, het beter benutten van bestaande openbaar vervoersknooppunten en metrolijnen, het verdichten van de Oostflank van Rotterdam, inclusief de ontwikkeling van Feijenoord City, het benutten van de spoorlijn Dordrecht-Leiden voor een nieuwe metroverbinding, en op de lange termijn (na 2040) het verder verdichten van de Westflank van Rotterdam. Zie bijgaande afbeelding.

Binnen deze verstedelijkingsstrategie kunnen we nog op een aantal thema's, in gebiedsuitwerkingen en in manieren van werken variëren (het wat, waar en hoe). Het gaat vooral om keuzes, die onderdeel zijn van de benodigde "ruimte voor goede groei" (zie kernpunten 1 t/m 7 in hoofdstuk 2.4). Denk bijvoorbeeld aan:

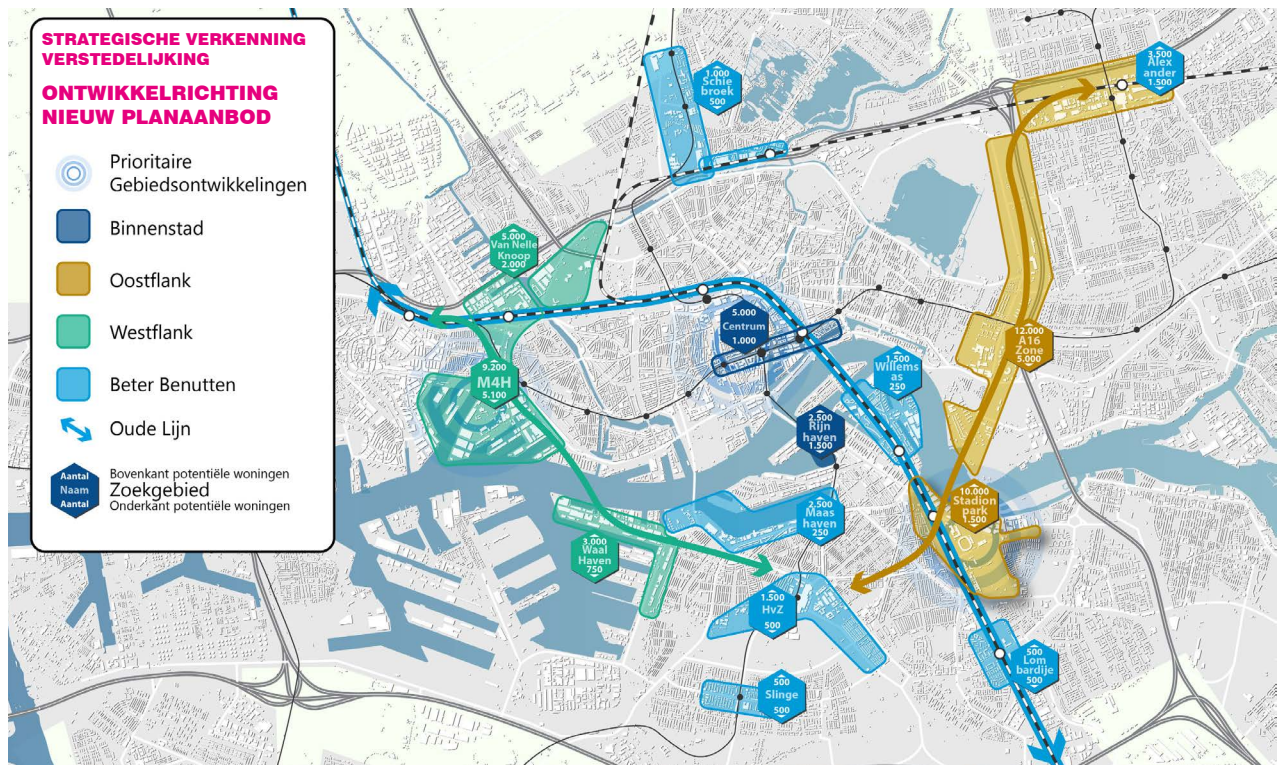
- De mate van verdichting binnen de bestaande stad, zowel qua woningbouw als maatschappelijke voorzieningen;
- De mate van verdichting rondom het openbaar vervoersnetwerk;
- De mate van fiets-, voet- en OV-gebruik in de binnenstad;
- De mate waarin verdichting samengaat met groen en rustgebieden in en nabij het stedelijke gebied;
- Of de mate waarin verdichting samengaat met andere functies, maatschappelijke en stedelijke voorzieningen (zoals sportvelden, volkstuinen en betaalbare woningen en bedrijfsruimtes).

We zullen vanuit deze keuzemogelijkheden een gevoeligheidsanalyse uitvoeren. Effecten van groeivarianten worden kwalitatief inzichtelijk gemaakt, en waar mogelijk en zinvol cijfermatig onderbouwd. Varianten worden vergeleken met elkaar en met de referentiesituatie. Dat zal inzichten opleveren, die gebruikt worden voor een beoordeling van effecten en doelbereik, en voor het onderbouwen van kernbeslissingen en keuzes voor gebiedsuitwerkingen in de omgevingsvisie.

Transities

Het beschrijven van effecten van keuzes die samenhangen met "Ruimte voor transitities" is iets lastiger (zie kernpunten 8 t/m 12 in hoofdstuk 2.4). Het beeld van de ruimtelijke consequenties van deze transitities is nog niet duidelijk. Denk bijvoorbeeld aan de mate waarin klimaat adaptieve maatregelen zullen worden toegepast (zoals waterberging), de energietransitie (de verandering in het aandeel hernieuwbare energie) of de manier waarop de nieuwe economie zich zal manifesteren (zowel de omschakeling van bestaande bedrijven als het aandeel van nieuwe, innovatieve "start-ups" en "scale-ups" in de nieuwe economie). In het ROER zal daarom per groeivariant ook een gevoeligheidsanalyse worden uitgevoerd naar effecten, die elke groeivariant kan hebben op transitities. Deze zal vooral bestaan uit een kwalitatieve beschrijving en beoordeling van effecten en van dilemma's rondom transitities, zoals het sturingsvraagstuk. Wat zijn bijvoorbeeld de gevolgen van veel verdichting voor het verplicht aansluiten van nieuwe woningen op het warmtenet of voor het toepassen van schone energiebronnen, en hoe hard moeten we daar als overheid op sturen?

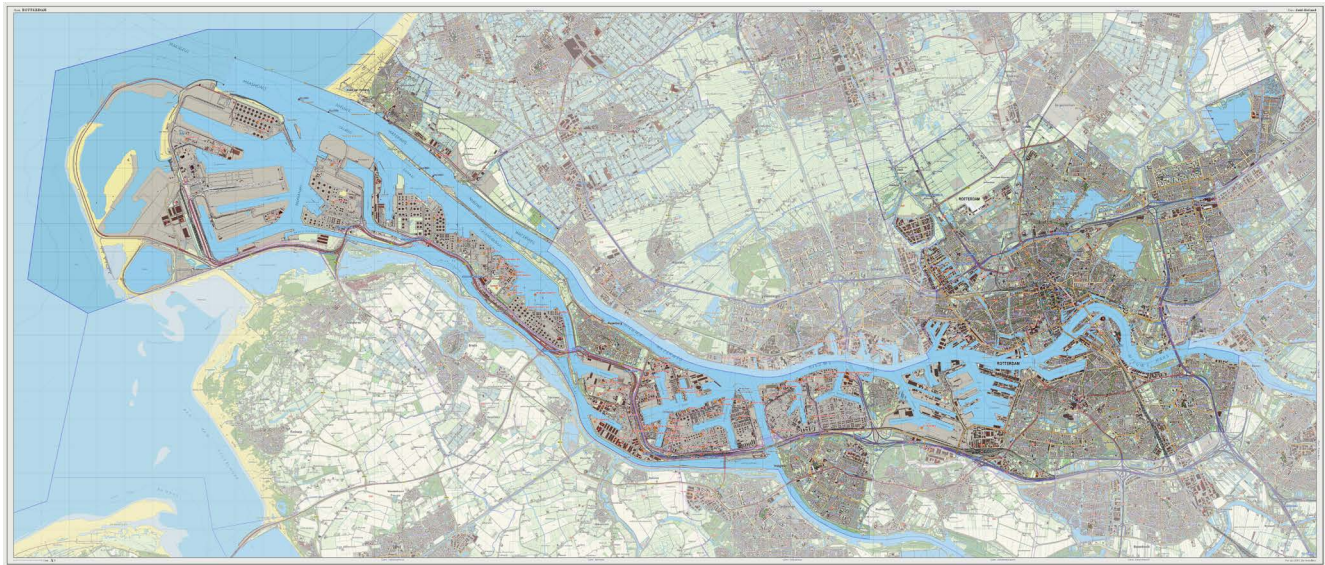
Met deze aanpak legt het ROER een basis voor de uiteindelijk door het bestuur vast te stellen kernbeslissingen in de omgevingsvisie Rotterdam. Zie ook hoofdstuk 4.

Strategische verkenning verstedelijking, 2019

3.2 Plangebied en planhorizon

Het plangebied voor de omgevingsvisie omvat de hele gemeente Rotterdam, inclusief het havengebied. Het studiegebied voor het ROER betreft de regio Rotterdam, tot zover als er nog sprake is van te verwachten, significante effecten als gevolg van de omgevingsvisie. De omvang van het studiegebied kan dus variëren per te onderzoeken aspect.

Topografie gemeente Rotterdam

In het ROER wordt de huidige situatie in Rotterdam beschreven en gevisualiseerd voor het peiljaar 2020. Daar waar geen informatie over 2020 beschikbaar is, wordt de informatie gebaseerd op de meest recente bronnen en data.

De referentiesituatie en de situatie met de (ontwerp) omgevingsvisie worden beide beschreven en in beeld gebracht voor de situatie over 10 jaar, in principe het peiljaar 2030. Daar waar in de omgevingsvisie keuzes worden gemaakt voor de langere termijn, worden in een doorkijk waar mogelijk en realistisch ook effecten na 2030 beschouwd. Zo zijn er al concrete beleidsdoelen voor het aantal nieuwe woningen en arbeidsplaatsen tot 2040 en voor energietransitie tot 2050.

3.3 Reikwijdte van het ROER: het beoordelingskader

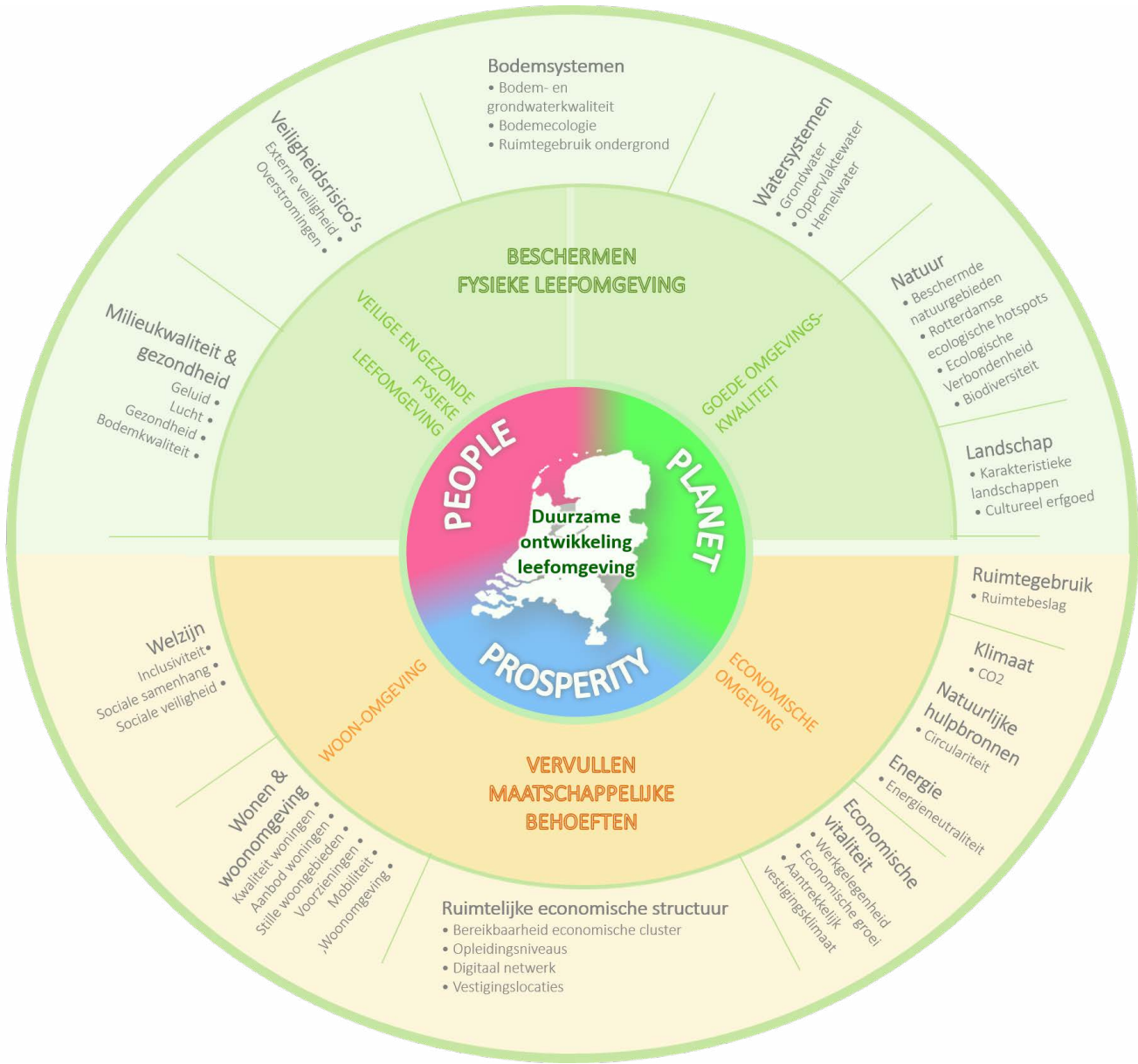
Voor het PlanMER bij de landelijke omgevingsvisie (NOVI) is het zogenaamde 'Rad van de leefomgeving' ontwikkeld. Als beoordelingskader vormt het 'Rad' het vertrekpunt voor de beschrijving van de staat van de leefomgeving in Nederland en voor de effectbeoordeling van de NOVI. Het 'Rad' volgt de brede en integrale benadering van de omgevingswet, die ook in de NOVI tot uitdrukking komt. Met oog op het beschermen van de fysieke leefomgeving is gekeken naar:

- een veilige en gezonde leefomgeving;
- een goede omgevingskwaliteit.

Met oog op het vervullen van maatschappelijke behoeften is tevens gekeken naar:

- een aantrekkelijke woonomgeving;
- een vitale, economische omgeving.

Zie de vier kwadranten in het figuur op de volgende pagina.

Rad van de leefomgeving

Het Rad van de leefomgeving vormt ook het uitgangspunt voor het beoordelingskader in het ROER. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de vraag naar landelijke consistentie en herkenbaarheid van de systematiek. Het rad is geschikt gemaakt voor de specifiek Rotterdamse situatie en met het oog op de vijf perspectieven voor Rotterdam. De te onderzoeken aspecten in de buitenste ring van

bovenstaande figuur zijn grotendeels hetzelfde gebleven. Op het meer gedetailleerde niveau van indicatoren zijn hier en daar wijzigingen en aanvullingen aangebracht. Dat resulteert in het volgende beoordelingskader voor de omgevingsvisie Rotterdam. Indicatief wordt met grijze blokjes weergegeven welke indicatoren van het beoordelingskader iets zeggen over de vijf Rotterdamse perspectieven.

	Cluster	Aspect	Indicator					
				Compacte Stad	Inclusieve Stad	Circulaire Stad	Productieve Stad	Gezonde Stad
Beoordelingskader ROVI	Veilige, gezonde fysieke leefomgeving	Milieukwaliteit & gezondheid	Geluid					
			Lucht					
			Gezond gedrag					
			Bodemveiligheid					
		Veiligheidsrisico's	Externe veiligheid					
			Overstromingen					
	Goede Omgevingskwaliteit	Bodemsystemen	Bodem- en grondwaterkwaliteit					
			Bodemecologie					
		Watersystemen	Grondwater					
			Oppervlaktewater					
			Hemelwater					
		Natuur	Beschermde natuurgebieden					
			Rotterdamse ecologische hotspots					
			Ecologische verbondenheid					
			Biodiversiteit					
		Landschap en cultureel erfgoed	Karakteristieke landschappen					
			Cultureel erfgoed					
	Economische omgeving	Ruimtegebruik	Ruimtebeslag					
		Energie	CO2					
			Ergie-neutraliteit					
		Natuurlijke Hulpbronnen	Circulariteit					
		Economische vitaliteit	Werkgelegenheid					
			Economische groei					
			Aantrekkelijk vestigingsklimaat					
		Ruimtelijke economische structuur	Bereikbaarheid economische clusters					
			Opleidingsniveaus					
			Digitaal netwerk					
	Woonomgeving	Wonen en woonomgeving	Vestigingslocaties					
			Kwaliteit woningen					
			Aanbod woningen					
			Stille woongebieden					
			Voorzieningen					
			Mobiliteit					
		Welzijn	Woonomgeving					
			Inclusiviteit					
			Sociale samenhang					
			Sociale veiligheid					

In het beoordelingskader maken we onderscheid tussen aspecten, indicatoren en parameters. Indicatoren worden ingezet om effecten te beschrijven. Zo is lucht een indicator die iets zegt over de mate van verontreiniging die mensen ondervinden, maar ook een indicator voor de mate waarin een omgeving gezond is. Indicatoren kunnen op hun beurt weer worden geaggregeerd tot aspecten. Lucht is bijvoorbeeld samen met geluid onderdeel van het overkoepelend aspect ‘Veilige, gezonde, fysieke leefomgeving’.

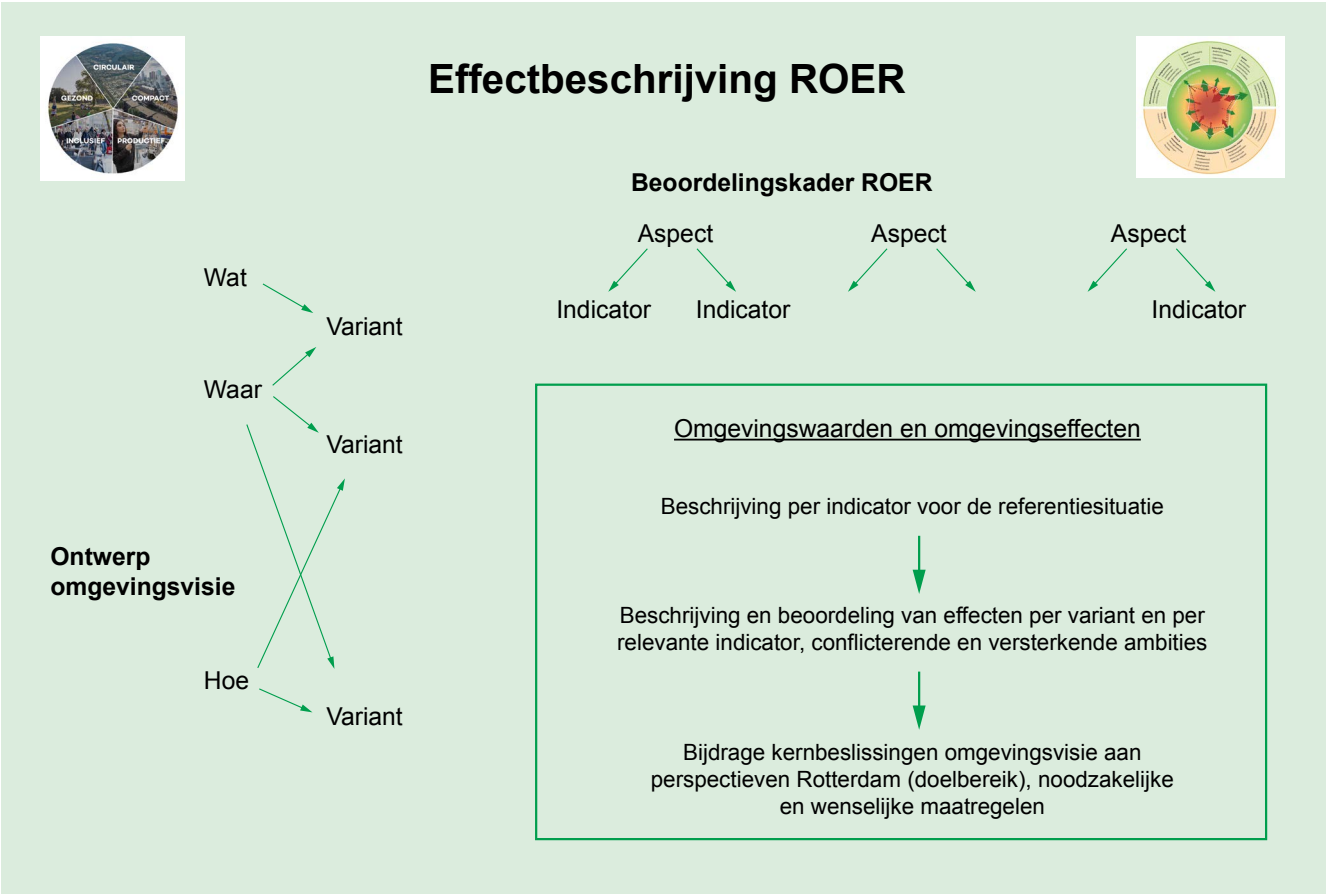
In het ROER zal aan de hand van het beoordelingskader worden onderzocht wat de bedoelde en onbedoelde effecten zijn van de verstedelijkingsstrategie van Rotterdam en van varianten binnen deze strategie, en in welke mate dat bijdraagt aan de vijf perspectieven voor Rotterdam.

De indicatoren worden in het ROER verder uitgewerkt naar meetbare en toetsbare parameters. Een parameter om de indicator lucht te meten is bijvoorbeeld de concentratie fijn stof in de lucht en de hoeveelheden stikstof. Die nadere uitwerking in parameters is zowel ten behoeve van de veelal kwalitatieve, semi-kwantitatieve effectbeoordeling van de (ontwerp) omgevingsvisie, als voor een nog op te stellen (kwantitatieve) Monitoring & Evaluatieplan.

3.4 Detailniveau van het ROER

Gezien het vaak globale en abstracte gehalte van de voorgenomen kernbeslissingen zal de effectbeschrijving in het ROER veelal kwalitatief blijven, op het niveau van de indicatoren. Daar waar wat meer concrete en gedetailleerde beslissingen worden voorzien worden effecten ook cijfermatig onderbouwd.

Per variant, zoals beschreven in hoofdstuk 3.1, wordt aangegeven bij welke indicator(en) van het beoordelingskader welke bandbreedte aan effecten kan worden verwacht. Dat wordt gebaseerd op literatuurstudie en beoordelingen door experts, zo nodig wordt het aangevuld met nieuw onderzoek.

Met name voor kernbeslissingen die de groei van de stad beïnvloeden, door concentratie van nieuwe woningen en arbeidsplaatsen in bepaalde zoekgebieden, zal in het ROER aanvullend onderzoek worden uitgevoerd, mede gebaseerd op het meest actuele verkeersmodel van de metropoolregio Rotterdam-Den Haag (V-MRDH). Daarbij gaat het om verkeerseffecten van extra woningen en arbeidsplaatsen in aangegeven zoekgebieden en daarmee samenhangend zullen ook effecten op lucht en geluid, verkeersveiligheid en bereikbaarheid inzichtelijk worden gemaakt. Alle overige effecten zullen hoofdzakelijk kwalitatief worden beschreven, waar mogelijk gevisualiseerd op kaartbeelden. Het resulterend effectbeeld wordt vergeleken met de te verwachten omgevingswaarden in de referentiesituatie.

Voor elke te onderzoeken variant zal inzichtelijk worden gemaakt waar en hoe kernbeslissingen elkaar in hun effecten kunnen versterken of waarin ze conflicteren, welke oplossingsrichtingen daarbij in beeld komen, hoe daarop kan worden gestuurd en met welke instrumenten (omgevingsvisie, Monitoring & Evaluatieplan, of anderszins). Tevens wordt op basis van het effectbeeld een inschatting gemaakt in hoeverre kernbeslissingen bijdragen aan de perspectieven voor Rotterdam. Daarnaast zullen varianten zo vormgegeven worden, dat er input uit kan worden gehaald voor het beoordelen van de hoofdkeuzes die in de gebiedsuitwerkingen gemaakt worden. Daarmee geven de varianten in het alternatief “strategische verkenning verstedelijking” input voor de kernbeslissingen en de gebiedsuitwerkingen in de omgevingsvisie.

Uitgangspunt voor de beoordeling van effecten in het ROER is een vijf punt schaal, variërend van relatief slecht (situatie met veel knelpunten en ambities, die nergens worden gehaald) tot relatief goed (situatie met geen knelpunten, ambities worden overal gehaald).

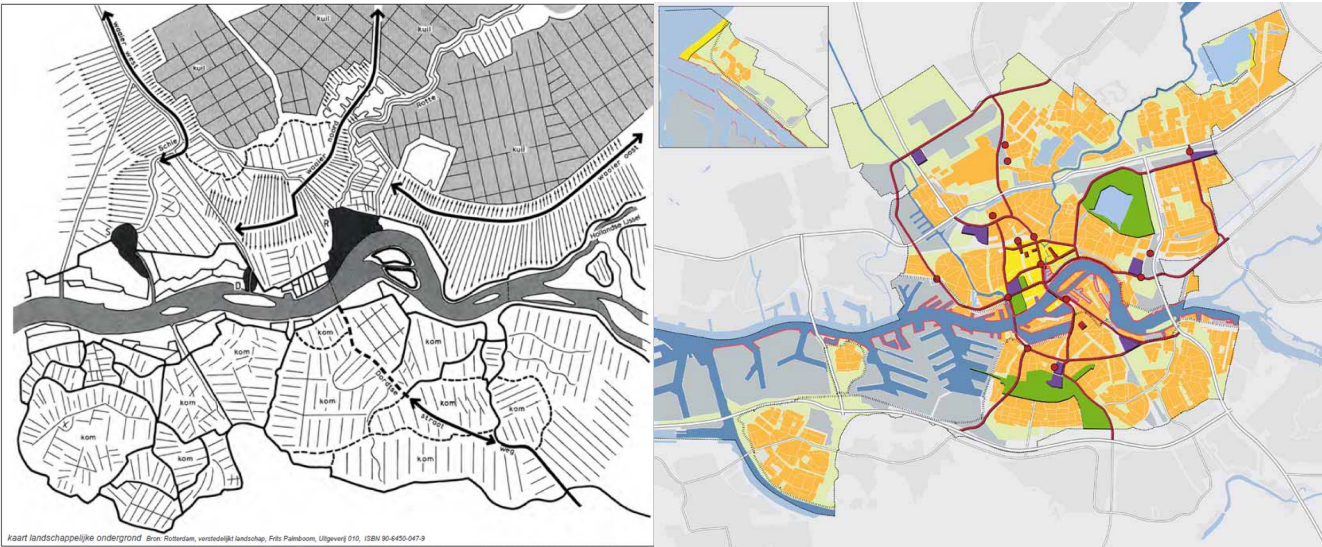
3.5 Uitgangspunten voor de inhoud van het ROER

Het ROER beschrijft de referentiesituatie (huidige situatie pus autonome ontwikkeling) en de situatie met de ontwerp omgevingsvisie: de verstedelijkingsstrategie Rotterdam, in de vorm van varianten (wat, waar en hoe). Met behulp van een vergelijking en beoordeling van die situaties worden aanbevelingen gedaan ten aanzien van kernbeslissingen en gebiedsuitwerkingen in de omgevingsvisie, inclusief eventuele aanvullende maatregelen.

Uitgangspunten voor de referentiesituatie

Zeer kenmerkend voor Rotterdam is het onderscheid tussen het binnen- en buitendijkse gebied. Door de vroege ontginning en de ligging op veen kennen de

oudere stadsdelen van het binnendijkse gebied op de noordoever een vrij helder noord-zuid georiënteerd ontginnings- en stratenpatroon, loodrecht op de Maas, de Rotte of lijnen parallel daaraan. De veelal door overstromingen weggeslagen veengronden en daardoor vrijkomende kleibodem in Rotterdam Zuid maakte een andere ontginningswijze, met ringdijken en polders, ofwel dijken en kommen noodzakelijk (waar hoogteverschillen nadrukkelijker aanwezig zijn dan op de noordoever). Op deze kenmerkende ondergrond is de ruimtelijke hoofdstructuur van Rotterdam ontstaan, van binnen naar buiten, met het centrumgebied, woongebieden, werkgebieden, kleine kernen (in en langs het havengebied), het vliegveld Rotterdam - The Hague Airport, hoofdinfrastructuren en het buitengebied. Zie onderstaande figuren.

Ondergrond en gebiedstypologie Rotterdam

Het havengebied is op een vergelijkbare wijze als de stad organisch gegroeid. Vanuit het centrum, met de oude stadshavens, naar het westen Merwe-Vierhavens, Waal-Eemhaven, Botlek-Vondelingenplaat, Europoort en landtong Rozenburg, Maasvlakte 1 en Maasvlakte 2. De stadshavens transformeren geleidelijk van havengebieden naar gemengd stedelijke gebieden. Het haven- en industriegebied heeft een totale oppervlakte van 12.713 hectare, waarvan 7.903 hectare land. In 2019 is 469,4 miljoen ton aan containers, stukgoed, droge bulk en nat massagoed overgeslagen. Het gebied is met meer dan 45 chemiebedrijven, vijf olie- en zes plantaardige olieraffinerijen.

naderijen één van 's werelds grootste olie- en chemiecentra en het grootste biobased cluster van Europa.

Rotterdam staat met ruim 500 lijndiensten in verbinding met meer dan 1.000 havens wereldwijd en ligt op drie van de negen kerncorridors binnen het Trans-Europees Netwerk Transport.

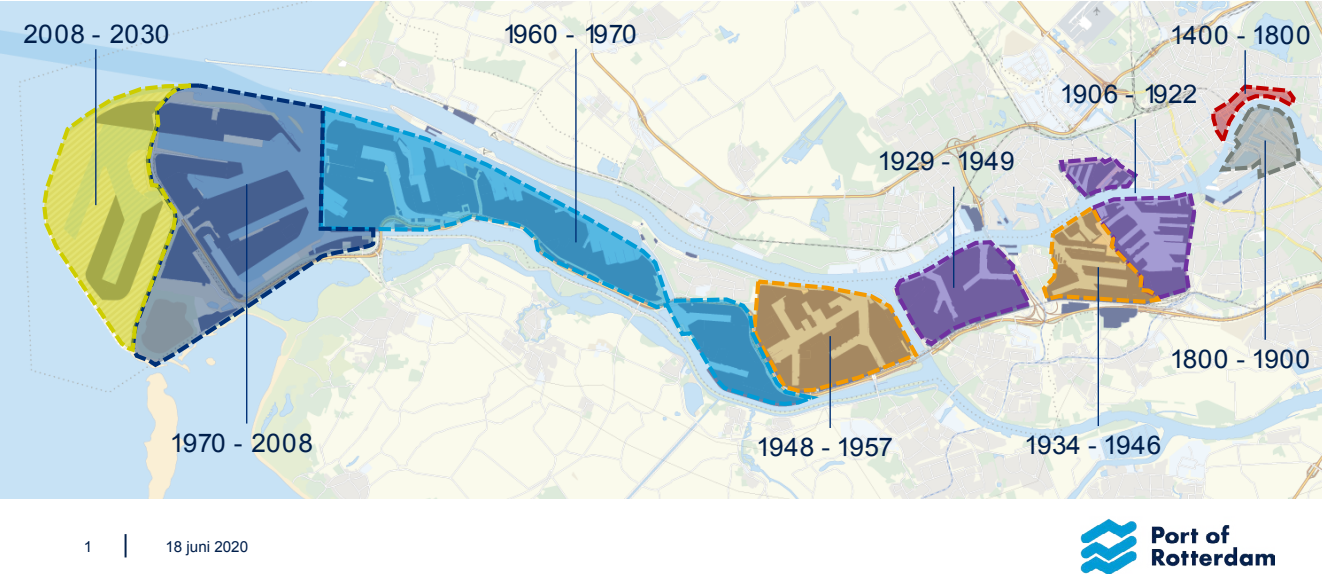
Het cluster biedt een totale werkgelegenheid van zo'n 385.000 arbeidsplaatsen, waarvan zo'n 140.000 direct gerelateerd aan de haven en maritieme dienstverlening, en levert een toegevoegde waarde van totaal 45,6 miljard. Dit is 6,2% van het Nederlandse bruto binnenlands product.

Het complex is als Global Hub en Europa's Industrial Cluster bepalend voor de welvaart in Nederland, nu en in de toekomst. Het complex is belangrijk voor groothandel, wederuitvoer, haven gerelateerde zakelijke dienstverlening en maritieme maakindustrie.

De haven is ingebed in de regio Rotterdam en onderdeel van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) met circa 2,3 miljoen inwoners. Het centraal stedelijk gebied

van Rotterdam kent een toenemende populariteit. Kenmerkend zijn de multiculturele samenleving, een vooruitstrevend bedrijfsleven en mondiaal concurrerende kennisinstellingen. Rotterdam herbergt veel maritieme zakelijke dienstverlening en maritieme technologiebedrijven. Een intensieve verbinding tussen haven en stad werkt versterkend, een vitale haven vraagt om een vitale regio en vice versa.

ONTWIKKELING HAVEN

Ontstaansgeschiedenis en typologie van de haven Rotterdam

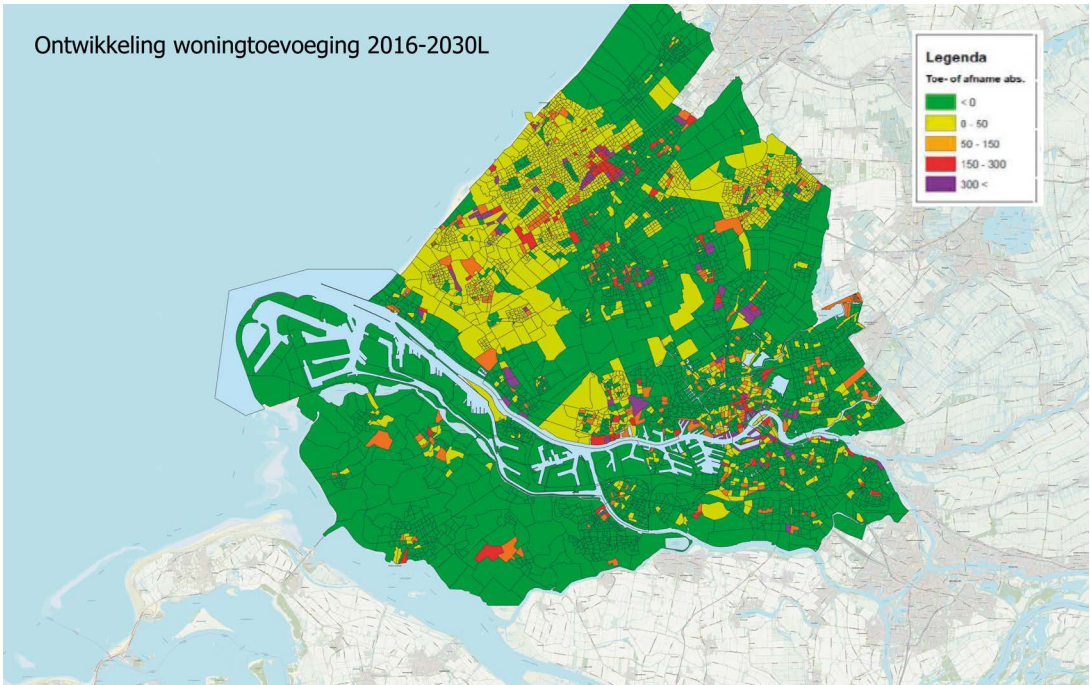
De autonome ontwikkeling omvat alle toekomstige ontwikkelingen en activiteiten, die met enige zekerheid zullen plaatsvinden, maar nog zonder de voorgestelde kernbeslissingen en onderliggende keuzes in de omgevingsvisie. De autonome ontwikkeling wordt bepaald door uitvoering van reeds ingezet én bestendigd beleid, de uitvoering van reeds besloten plannen en projecten en de reeds vergunde (milieu-) ruimte voor bedrijven. Maar ook door demografische ontwikkelingen en trends op het gebied van bijvoorbeeld klimaatveranderingen.

Er wordt in Rotterdam en de regio door de betrokken overheden regelmatig een inschatting gemaakt van de toekomstige groei in woningen en arbeidsplaatsen. Zowel in een hoog als in een laag groeiscenario. Hieronder volgt een overzicht van de plannen en ontwikkelingen waar op dit moment in ieder geval rekening mee gehouden wordt, uitgaande van het meest actuele verkeersmodel V-MRDH 2.6. Uitgaande van het principe dat in de autonome ontwikkeling alleen ontwikkelingen en activiteiten worden meegenomen, die met enige zekerheid zullen plaatsvinden, zal in het ROER voor de referentiesituatie worden uitgegaan van een standaard beleidsarme referentie (2030 laag).

Voor gemeente Rotterdam wordt in het lage scenario 2030 een toename verwacht van het aantal woningen ten opzichte van 2020, met ongeveer 24.000. Het aantal arbeidsplaatsen zal in dezelfde periode toenemen met ongeveer 30.000 (eveneens in het lage scenario). Zie het tabel hiernaast en onderstaande figuur.

Prognose ontwikkeling woningbouw en arbeidsplaatsen Rotterdam (V-MRDH 2.6)

Woningen Rotterdam	324.449	348.886	357.029
Arbeidsplaatsen Rotterdam	322.564	352.752	367.364

De voor Rotterdam meest relevante aanpassingen van het verkeersnetwerk in de referentiesituatie 2030 zijn:

- Realisatie A16 Rotterdam (eerder genoemd A13/A16);
- Realisatie A24 Blankenburgverbinding;
- Realisatie Theemswegtracé (Havenspoor);
- Realisatie A4 Passage en Poorten & Inprikkers;
- Versmalling en vergroening Coolsingel (Rotterdam).
- Verlegging Bosdreef naar noordzijde Nieuwe infra;
- Rotterdam Afwaardering Waalhaven oostzijde
- Rotterdam Verlenging Keileweg

Voor openbaar vervoer wordt uitgegaan van de volgende gerealiseerde projecten:

- Frequentie verhoging Randstadrail van Pijnacker-Zuid naar Rotterdam CS;
- Hoekse Lijn ombouw naar metro en koppeling aan de C-lijn naar Nesselande;

- Spoor dienstregeling conform PHS eindbeeld (status eind 2016);
- Optimalisatie bus 44 Zuidplein – Rotterdam Centraal (KTA maatregel)

Daarnaast zullen in het ROER ook fysieke ingrepen in andersoortige netwerken worden beschreven, voor zover relevant (zoals in de groenstructuur, het watersysteem of in het energienetwerk).

Het ROER beschrijft de te verwachten veranderingen in leefomgevingswaarden als gevolg van de autonome ontwikkeling, met behulp van reeds beschikbare en meest actuele gegevens, trends en prognoses.

Uitgangspunten voor de (ontwerp) omgevingsvisie
In het ROER zullen op basis van de (ontwerp) omgevingsvisie effecten van de verstedelijkingsstrategie, en

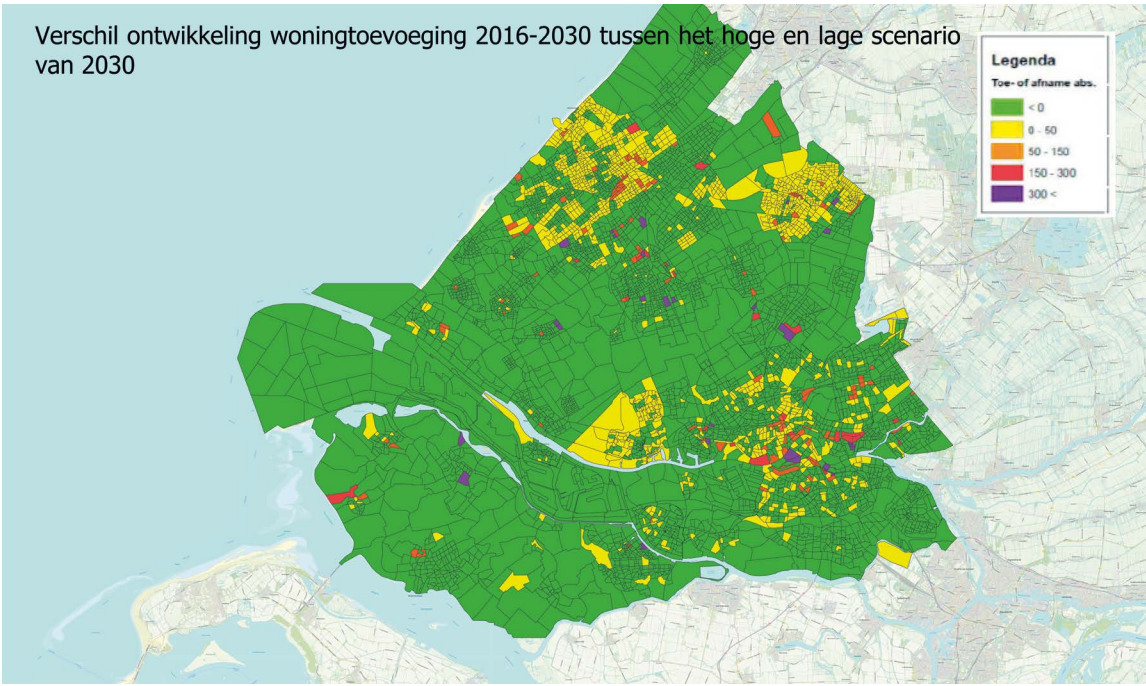
van varianten binnen die strategie, worden beoordeeld ten opzichte van trends en prognoses zoals die zich in de autonome ontwikkeling voordoen. Doel van het ROER is om daarbij de zogenaamde ‘hoeken van het speelveld’ in beeld te brengen (de bandbreedtes), waarbinnen de effecten van (afzonderlijke, gegroepeerde of het geheel aan) kernbeslissingen zich kunnen bewegen.

Uitgangspunt voor de situatie met de (ontwerp) omgevingsvisie is het hoge groeiscenario, zoals opgenomen in het meest actuele verkeersmodel. Daarbij wordt tevens rekening gehouden met mobiliteitstransitie, zoals dat ook voor de MIRT Verkenning Oeververbindingen wordt gedaan. Anders dan in het lage, beleidsarme scenario voor de referentie situatie, sluit een hoge groei met mobiliteitstransitie beter aan bij waargenomen trends in verkeerstellingen (steeds minder auto’s en steeds meer voetgangers en fietsers, met name in de binnenstad) en bij het mobiliteitsbeleid, dat deze gedragsverandering ondersteunt (bijvoorbeeld door uitbreiding van de zone voor betaald parkeren, woningbouw met een lage parkeernorm, enzovoorts). Binnen dit scenario kan per groeivariant een

eventueel extra of aangepast programma en/of nieuwe, infrastructurele maatregelen worden toegevoegd, zoals een nieuw station Stadionpark, een nieuwe oeververbinding of een uitbreiding van de metro.

Voor gemeente Rotterdam wordt in dit hoge scenario standaard een toename verwacht van het aantal woningen in 2030 met ongeveer 33.000 ten opzichte van 2020, dat zijn er 9.000 meer dan in de referentiesituatie. Het aantal arbeidsplaatsen zal in dezelfde periode toenemen met ongeveer 45.000, dat is 15.000 meer dan in de referentiesituatie. Zie de eerdere tabel met “Prognose ontwikkeling woningbouw en arbeidsplaatsen Rotterdam (V-MRDH 2.6)”. Het extra programma zal grotendeels in de Binnenstad+ en in de Oostflank worden gerealiseerd, uitgaande van een nieuwe, oostelijke oeververbinding en conform de verstedelijkingsstrategie. Zie onderstaande figuur.

Wat betreft ruimte voor transitie wordt in het ROER uitgegaan van de meest actuele trends en prognoses, en gebaseerd op reeds voorgenomen en nog mogelijke en realistisch uit te voeren activiteiten en maatregelen. Zo

wordt in de Rotterdamse Mobiliteits Aanpak (2019) niet alleen ingezet op minder korte autoritten en minder auto-verkeer door de binnenstad, er wordt ook actief ingezet op meer openbaar vervoer en op minder CO2-uitstoot en geluidsoverlast, door schonere en stillere vervoersmiddelen. Keuzes als het autoluw maken van de binnenstad, het

instellen van een zone voor Zero Emissie Stadsdistributie (ZES), en hubs op verschillende schaalniveau's kunnen in het kader van de (ontwerp) omgevingsvisie en van de nader te onderzoeken groeivarianten worden beoordeeld op effecten, kansen en risico's.

4. Procedure en besluitvorming

In hoofdstuk 1.3 is het proces van de omgevingsvisie beschreven, inclusief het participatietraject en de afstemming met het ROER. In dit hoofdstuk wordt in aanvulling daarop de formele procedure ten behoeve van de besluitvorming beschreven. Het betreft hier een gecombineerde procedure voor de vaststelling van een omgevingsvisie en een daarbij behorend PlanMER. Door het college van burgemeester en wethouders van Rotterdam wordt via een publicatie op overheid.nl bekendgemaakt dat er een omgevingsvisie voor Rotterdam wordt voorbereid en dat hiervoor een ROER (PlanMER) wordt opgesteld.

Deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor het ROER markeert de formele start van bovengenoemde procedure. Het wordt voor advies verstuurd aan de bestuursorganen die bij de voorbereiding van de omgevingsvisie worden betrokken en de wettelijke adviseurs. Bovendien zal de Commissie voor de milieueffectrapportage om een advies worden gevraagd over de reikwijdte en het detailniveau. Tevens ligt deze notitie ter inzage, waarmee iedereen binnen de termijnen zienswijzen kan indienen met betrekking tot de voorgenomen omgevingsvisie en de reikwijdte en het detailniveau van het ROER. Zienswijzen kunnen binnen die periode worden gestuurd naar:

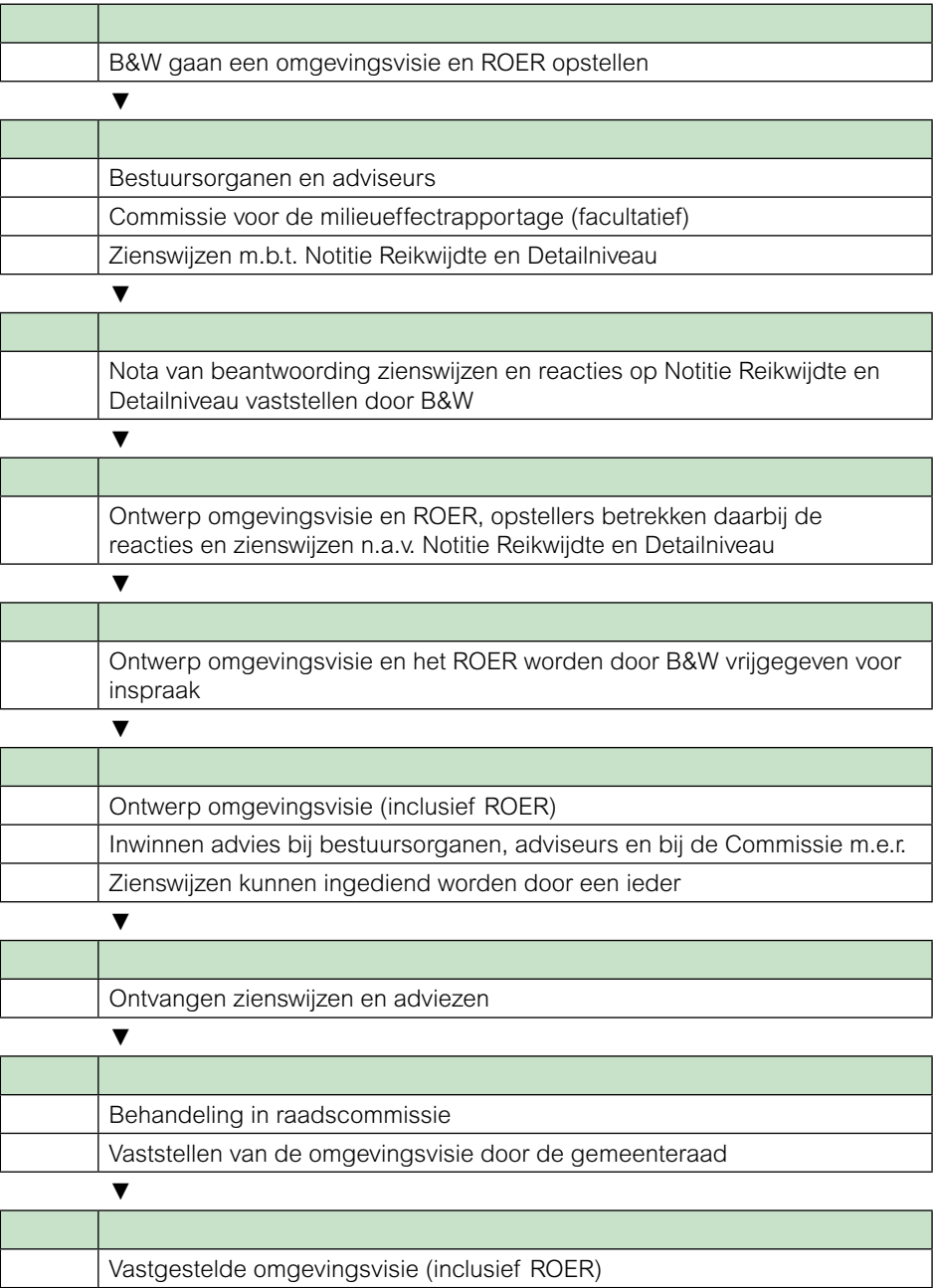
DCMR milieudienst Rijnmond,
zienswijze@dcmr.nl
Postbus 843,
3100 AV Schiedam
o.v.v. 'Zienswijze Notitie reikwijdte en detailniveau ROER'

De zienswijzen worden samen met het advies van de Commissie m.e.r. verwerkt in het ROER

Het college van burgemeester en wethouders van Rotterdam leggen daarna het ontwerp van de omgevingsvisie ter inzage. Het ROER maakt als onderbouwing deel uit van het ontwerp van de omgevingsvisie. De gemeenteraad van Rotterdam betreft de informatie uit het ROER, de ingediende zienswijzen en adviezen van bestuursorganen en de Commissie voor de milieueffectrapportage in haar besluit, tot het vaststellen van de omgevingsvisie. In dat besluit wordt vermeld wat daarbij de overwegingen zijn geweest.

In onderstaand figuur is de hierboven beschreven procedure schematisch weergegeven.

Monitoring & evaluatie

In artikel 7.39 en verder van de Wet milieubeheer is de evaluatie geregeld. Het bevoegd gezag, dat het besluit neemt, dient de gevolgen die de uitvoering van de omgevingsvisie heeft voor het milieu (of de leefomgeving) te onderzoeken, wanneer de voorgenomen activiteiten worden ondernomen of nadat ze zijn ondernomen. Het bevoegd gezag stelt een verslag op van het onderzoek. Indien blijkt dat de activiteiten in belangrijke mate nadeliger gevolgen voor het milieu (of de leefomgeving) heeft dan bij het vaststellen van de omgevingsvisie werd verwacht, neemt het bevoegd gezag, indien dat naar zijn oordeel nodig is, de hem ter beschik-

king staande maatregelen ten einde die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Het beoordelingskader en de uitkomsten van het ROER vormen de basis voor een Monitoring & Evaluatieplan, waarmee de uitvoering van de Omgevingsvisie wordt getoetst op daadwerkelijke optredende effecten. Het Monitoring & Evaluatie plan is daarmee een essentieel instrument om regelmatig een vinger aan de pols te houden en waar nodig bij te sturen.

5. Bronnen en relevante beleidskaders

Rdam-2018, Verkenning omgevingsvisie Rotterdam
www.rotterdam.nl/wonen-leven/omgevingsvisie/

Rdam-2019, De Veranderstad, gespreksdocument omgevingsvisie Rotterdam
www.rotterdam.nl/wonen-leven/omgevingsvisie/

Havenbedrijf Rotterdam-2011, Havenvisie 2030, herijkt Havenbedrijf Rotterdam-2019, Havenvisie
www.portofrotterdam.com/nl/havenbedrijf/over-het-havenbedrijf/havenbedrijf-in-de-samenleving/havenvisie-rotterdam

Rdam-2017 Het verhaal van de stad: hoe ziet Rotterdam eruit in 2037?
www.rotterdam.nl/wonen-leven/stadsvisie/

Rdam-2007, Stadsvisie Rotterdam: ruimtelijke ontwikkelingsstrategie 2030
www.rotterdam.nl/wonen-leven/stadsvisie/

Rdam-2010, Handboek openbare ruimte: Rotterdamse Stijl www.rotterdam.nl/wonen-leven/rotterdamse-stijl/

Rdam-2019, Schone Energie Strategie www.rotterdam.nl/wonen-leven/energietransitie/

Rdam-2019, Rotterdamse Mobiliteit Aanpak www.rotterdam.nl/wonen-leven/mobiliteitsaanpak/

Rdam-2017, Detailhandel Rotterdam www.rotterdam.nl/bestuur-organisatie/detailhandelsnota/

Rdam-2010, Beleidsnota "Erfgoedagenda Rotterdam 2017-2020", Monumentenverordening Rotterdam en de Erfgoedwet. www.rotterdam.nl/wonen-leven/monumenten/

Gezond010: het akkoord
Vastgesteld door gemeenteraad Rotterdam 30 januari 2020
Gezond010 Het akkoord (www.rotterdam.nl/wonen-leven/vitale-stad/)

Woonvisie Rotterdam Koers naar 2030 Agenda tot 2020
Vastgesteld door gemeenteraad Rotterdam 15 december 2016
www.rotterdam.nl/wonen-leven/woonvisie/DEFINITIEF-Woonvisie-Rotterdam-2030-dd-raad-15-december-2016.pdf

Strategische Verkenning Verstedelijking Rotterdam
rotterdam.raadsinformatie.nl/document/7827160/1/s19bb017999_3_50801_tds
Vastgesteld door College van B en W Rotterdam op 18 juli 2019

Stedelijk Verkeersplan Rotterdam 2016-2030 +
Slimme Bereikbaarheid voor een gezond, economisch sterk en aantrekkelijk Rotterdam
www.rotterdam.nl/wonen-leven/mobiliteitsaanpak/

Werklocaties Nota Kantoren Rotterdam samengevat
19 juni 2019
www.rotterdam.nl/werken-leren/ruimte-voor-werken/Samenvatting-Nota-Kantoren.pdf

Werklocaties Nota Bedrijfsruimte Rotterdam samengevat
19 juni 2019
www.rotterdam.nl/werken-leren/ruimte-voor-werken/Samenvatting-Nota-Bedrijfsruimte.pdf

Rotterdam Vitale Stad – Nota Publieke Gezondheid 2016-2020
www.rotterdam.nl/wonen-leven/vitale-stad/

Sport beweegt Rotterdam – Sportnota Rotterdam 2017 – 2020
www.rotterdam.nl/vrije-tijd/sportnota/Sportnota-versie-15-november-2016.pdf

Rotterdams Weerwoord Urgentiedocument– Samen de stad voorbereiden op een extremer klimaat
Vrijgegeven voor publicatie en consultatie door College van B en W op 22 februari 2019
www.rotterdam.nl/wonen-leven/rotterdams-weerwoord/Urgentiedocument-2020_NL.pdf

Rotterdam gaat voor groen – 20 ha erbij Actieplan
Vastgesteld door College van B en W Rotterdam op 9 april 2019
www.rotterdam.nl/wonen-leven/meer-groen-in-de-stad/

Toekomstperspectief binnenstedelijke Nieuwe Maas
rotterdam.notubiz.nl/document/7761417/1/s19bb012293_4_41092_tds
Vastgesteld door het College van B en W Rotterdam op 16 april 2019

Rivieroevers Rotterdam Uitvoeringsprogramma 2019-2022
rotterdam.notubiz.nl/document/7761415/1/s19bb016832_3_57166_tds
Vastgesteld door het College van B en W Rotterdam op 25 juni 2019

Thuis in Rotterdam
Addendum Woonvisie Rotterdam 2030
rotterdam.raadsinformatie.nl/document/7594499/1/19bb12971
Met amendement vastgesteld door Gemeenteraad Rotterdam Mei 2019

Hoogbouwvisie 2019

rotterdam.notubiz.nl/document/8065821/1

Vastgesteld door College van B en W Rotterdam oktober 2019

Koersnota Schone Lucht 2019-2022

rotterdam.raadsinformatie.nl/document/7830039/1/s19bb018529_2_29306_tds

Beleidsregel buitenklimaat: Luchtkwaliteit bij scholen en kinderdagverblijven

Regels mbt luchtkwaliteit

decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/historie/Rotterdam/339320/339320_1.html

Actieplan Geluid 2013-2018

www.rotterdam.nl/wonen-leven/geluid/Actieplan_Geluid.pdf

Handleiding Rotterdamse norm voor buitenspeelruimte

spelenenbewegen.nl/wp-content/uploads/2016/04/Handleiding-Rotterdamse-norm-Buitenspeel-ruimte_def.pdf

Mei 2012

Visie Openbare Ruimte 2019-2029

rotterdam.raadsinformatie.nl/document/7704685/1/s19bb012319_1_51913_tds

April 2019

Rotterdam Duurzaamheidskompas, september 2019

www.010duurzamestad.nl/wat-wij-doen/GRO-duurzaamheidskompas-V18.pdf

Referentiewaarden voor maatschappelijke voorzieningen, november 2019

www.rotterdam.nl/wonen-leven/referentiewaarden-mv/

